

ПОСТДА

ГАЗЕТА 1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН ЧИКА БОШЛАГАН

Ўзбекистон Республикаси ИИВ нашри • 2004 йил 17 июнь, пайшанба • 25 (3553)-сон

ЯНГИ ҲАЁТ САРИ ШАҲДАМ ҚАДАМЛАР БИЛАН

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академиясидаги битирув маросими ушбу билим даргоҳи ташкил этилганлигининг 10 йиллиги нишонланаётган паллага тўғри келди. Таъкидлаш керакки, вазирлик олий таълим муассасалари орасида Академиянинг ўрни, нуфузи бўлачса. Бу ерда ҳар йили юзлаб ҳуқуқшунослар тайёрланади, ички ишлар идоралари раҳбар ходимлари ўз малакаларини оширишади. Улар республика ИИВ тизимининг тергов, тезкор-қидирув, маъмурий-ҳуқуқий, эксперт-криминалистика, йўлларда ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлаш ва жазони ижро этиш соҳаларида таълим олиб келишмоқда.

Битириш маросимини ИИВ Академияси бошлиғи, милиция генерал-майори У. Тожихонов очди ва сўзни Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири ўринбосари, милиция полковниги Х. Зокировга берди. Х. Зокиров Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири, ички хизмат генерал-полковниги З. Алматовнинг Академия раҳбарияти ва жамоасига табригини ўқиб эшиттирди ва ўз навбатида Академия мутасаддилари илм масканини жаҳоннинг илғор олий таълим муассасалари андозасига тенглаштириш йўлида катта ишларни амалга оширганликларини алоҳида таъкидлади. У битирувчиларга оқ йўл тилар экан, барчани юртимиз тинчлиги ва осойишталиги йўлида, керак бўлса, жон фидо қилишга тайёр туриш, тинмай ўқиш-изланиш, устозлар ўғитига содиқ қолишга чақирди.

Айниқса, ота-оналар қувончининг чеки йўқ эди. Зеро, фарзанд камолини кўриш нақадар катта бахт. Улар номидан сўз олганлар фарзандлари чуқур билим эгаллаши учун барча шарт-шароитларни муҳайё қилган давлатимиз, вазирлик, Академия раҳбариятига чуқур миннатдорчилик билдирдилар. Сўзга чиққан битирувчилар эса устозларига ўз дил сўзларини изҳор этиб, улар ишончини оқлашга сўз беришди. Шу кунларда ушбу қутлуғ даргоҳни битириб, қўлларига магистр ва бакалаврлик дипломларини олган барча йигит-қизлар берган сўзларининг устидан чиқиб, Ватанимиз равнақи, тинчлик-осойишталиги йўлида фидойилик намуналарини кўрсатадилар.

Суратларда: битирув тантанасидан лавҳалар.

А. КЕНЖАЕВ олган суратлар.

УШБУ СОНДА:

ДУНЁ ҲАФТА
ИЧИДА

3

ЁЛҒОН
ҚУРБОНИ

4

БЕЧОРА
БЕКХЭМ

12

Ғиёсат

13

ЖАБР

16

Ўзбекистон
Республикаси Ички
ишлар вазирлиги
Бирлашган
тахририятининг
«ПОСТДА» ва «НА
ПОСТУ» газеталари
ҳамда «QALQON»
ва «ЎИТ»
журналларига 2004
йилнинг иккинчи
ярми учун обуна
давом этмоқда.

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Жинойат қидирув хизмати воқеалари, терговчи хотиралари, суд очеркларига қизиқсангиз, нашрларимизга обуна бўлинг. Газета ва журналларда мамлакатимиз ва дунё спорт янгиликлари, теледастурлар, мунажжимлар башорати ва бошқа хабарлар мунтазам бериб борилади. Кроссворд, сканвордлар, "Саломатлик сабоқлари",

"Нихол", "Сулота", "Ибрат", "Болалар" каби саҳифалар сизни бефарқ қолдирмайди, деб ўйлаймиз.

Ички ишлар тизимида амалга оширилаётган янгиликлар, дунёда содир бўлаётган оламшумул воқеалардан вақтида бохабар бўлишни истасангиз, газета ва журналларимизга обуна бўлишга шошилинг.

ИНДЕКСЛАРИМИЗ:

«Постда» – 180 (366)

«На посту» – 169 (367)

«Qalqon» – 970 – (1083)

«Ўит» – 971 – (1084)

Ҳикмат излаганга ҳикматдир дунё

Ўқиш билан тушуниш бир хил эмас. Тушунмасдан ўқиган киши ўқишдан талаб этилган мақсадга хизмат этмаган кишидир.

«Postda» gazetasining ilovasi
УСЧУНДСИ
ОЛАМИ

HAYRATOMUZ VOQEALAR,
BOLAJONLAR SAHIFASI,
MUNAJJIMLAR BASHORATI,
SKANVORD VA KROSSVORDLAR,
HAJVIYA, XANDALAR,
SPORT YANGILIKLARI,
INTERNET YARABDI ART

Тадбир

ҚИЗИҚАРЛИ ДАВРА СУҲБАТИ

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти (ЕХХТ), республика ИИБ ЖИЭББ ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) ҳамкорлигида "Озодликдан маҳрум этилган маҳкумларнинг таълим олиши ва касб ўрганиш ҳуқуқини таъминлаш" мавзусида давра суҳбати ўтказилди. Унда, шунингдек, Халқ таълими, Олий ва ўрта-махсус таълим вазирликлари ҳамда бошқа идораларнинг вакиллари қатнашишди.

Маълумки, мамлакатимиз мустақилликка эришганидан буён таълим соҳасига алоҳида эътибор бериб келиняпти. 1997 йилда Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастур ҳамда Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги Қонуни қабул қилинган эди. Яна қатор қонунчилик ҳужжатларини санаб ўтиш мумкин. Яқинда эса Президентимизнинг "2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш

давлат умумий таълим дастури тўғрисида"ги Фармони қабул қилинди.

Маҳкумлар билан муомала

қилиш қоидаларининг минимал стандартларига мувофиқ таълим соҳасидаги миллий стандартлар муассасаларда жазо муддатини ўтаётган шахсларга нисбатан ҳам қўлланилиши керак. Давра суҳбати қатнашчилари республика ИИБга қарашли тарбия муассасаларида вояга етмаганларнинг нафақат таълим олишлари, балки касб-ҳунар ўрганишлари учун ҳам шарт-шароитлар яратилганини таъкидлашди. Айни пайтда мунозаралар чоғида зудлик билан ўз ечимини қутаётган муаммолар ҳам ўртага ташланди. Ўқув-моддий базасини такомиллаштириш, касб тайёрлаганини меҳнат бозори эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ташкил этиш каби масалалар шулар

жумласидандир. Шу йил 20 июнь куни Бухоро шаҳрида ўтказилган навбатдаги давра суҳбатида якуний ҳужжатлар ишлаб чиқилиб, мамлакат парламентида тақдим этилади.

Бўлиб ўтган анжуман ишида ЕХХТнинг Тошкентдаги маркази раҳбари вазифасини бажарувчи Пэр Нурмарк, республика Ички ишлар вазирининг ўринбосари, ички хизмат генерал-майори Ражаб Қодиров, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) Сайёра Рашидова ва бошқалар иштирок этишди.

О. БУРЕНОВ.

Суратда: давра суҳбатидан лавҳа.

Б. ЭШМАТОВ олган сурат.

Бугунги кунда терроризм, гиёҳфурушликка қарши курашиш бутун дунё бўйича долзарб муаммага айланган. Бундай жиноятларга қўл ураётганларнинг бир гуруҳи ёки яққа вакили ҳам жамиятта, тинч аҳолига катта зарар etkazishi мумкин. Мазкур кучларга қарши курашда голиб чиқиш, хавфсизликни таъминлаш учун илгор илм-фан ютуқларидан самарали фойдаланиш муҳим аҳамиятга эгадир. Пойтахтимизда "Хавфсизликнинг замонавий компьютер технологиялари" мавзусида бўлиб ўтган семинар ана шу масалага бағишланди.

ЯНГИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Мазкур тадбирни Ўзбекистон Республикаси ИИБ Ахборот маркази бошлигининг ўринбосари, ички хизмат полковниги И. Мирзаев очди. Семинарда Республика Вазирлар Маҳкамаси алоқа ва ахборот-коммуникация технологиялари комплекси котибиятининг Бош мутахассиси А. Абдуллаев нутқ сўзлади.

"Росси СП" (Санкт-Петербург)

бур) ёпик турдаги акциядорлик жамияти Бош директори, техника фанлари номзоиди В. Крилов эса ўз маърузасида хавфсизликни таъминлашнинг замонавий технологиялари ҳақида тўхталди.

Техника фанлари номзоиди А. Мараҳимов божхона ва чегара назоратида тақсимлаш тизими имкониятларидан фойдаланиш ҳақида гапирди. Шунингдек,

сўзга чиққанлар компьютер технологияларидан транспорт воситалари, жамоат жойлари, иншоотлар, йўл ҳаракатида хавфсизликни таъминлаш, қўриқлаш хизматида фойдаланиш борасида қизиқарли фикрлар билдиришди.

Семинар сўнггида "UZROSS – TECHNO" Ўзбекистон – Россия қўшма корхонасининг тақдимот маросими бўлиб ўтди. Хавфсизликни таъминлаш бўйича энг замонавий технологиялар намойиш этилди.

Ўз мухбиримиз.

ҲАМИША СОҒ БЎЛИШСИН!

Яқинда Республика ИИБ Марказий госпиталининг жаррохлик бўлимида даволандим. Бу ерда "беморга шифокорнинг ширин сўзи ҳам даво" деган гап бежиз айтилмаганини англадим.

Беморларга яратилган шарт-шароитлар ва шифокорларнинг ғамхўрлиги менда катта таассурот қолдирди.

Жаррохлик бўлими бошлиги, ички хизмат полковниги А. Омонов тез кунда соғайиб кетишим, яна ўз севган ишимни давом эттиришимни айтиб, кўнглимни кўтарарди.

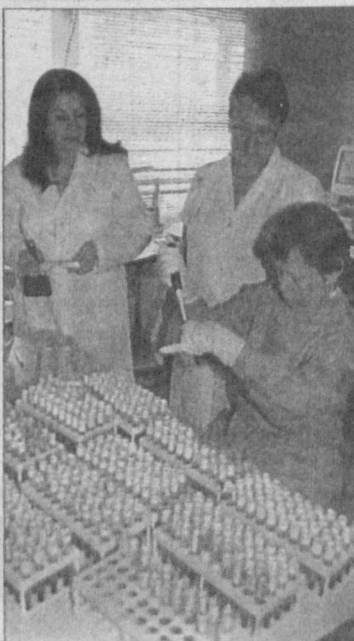
Ҳозирги кунда соғлигим жуда яхши, хизматимни давом эттираман. Бунинг учун республика ИИБ Марказий госпитали жаррохлик бўлимидаги шифокорларга, бири-биридан гўзал ва меҳрибон ҳамшира қизларимизга ўз миннатдорчилигини билдираман. Ҳамиша соғ бўлишсин.

Ш. АМОНИЛЛАЕВ,
майор.

Республика ИИБ Санитария-эпидемиология назорат бош маркази ОИТС лабораторияси ташкил этилганга 15 йил тўлди. Утган давр ичида ички ишлар идораларига ишга киратилган ва ишлаётган минглаб инсонлар кўриқдан ўтказилди. Ходимлар, шунингдек, юқумли касалликларни аниқлаш ҳамда тарқалишининг олдини олишда фаоллик кўрсатишяпти. Жазони ижро этиш муассасаларида жазо муддатини ўтаётганларнинг саломатлигини назорат қилиш ҳам жамоанинг асосий вазифаларидан биридир.

Суратда: лаборатория мудир С. Алламиева (ўртада), шифокор Л. Юсупова ва лаборант Л. Куликвалар иш устида.

А. КЕНЖАЕВ олган сурат.

20 июнь – Тиббиёт ходимлари кун

КАСБИДАН ҲУРМАТ ТОПДИ

Навоий вилоятида осейишталек порсонлари, уларнинг оила аъзолари, ички ишлар идоралари фахрийларига вилоят ИИБ поликлиникаси жамоаси хизмат кўрсатади. Ушбу муассасада 21 шифокор, 16 нафар ўрта тиббий ходим меҳнат қилади.

Поликлиниканинг моддий-техник таъминоти йилдан-йилга яхшиланмоқда. Янги, замонавий стоматология, электрокардиография, флюорография аппаратуралари олинди. Автомобиллар сони ошди. Хизмат шарафига яхшилашга катта эътибор берилляпти. Мазкур масканда кўплаб малакали, тажрибали шифокорлар, ҳамширалар ишлашади. Ана шундайлардан бири Нурия Матиновадир.

Нурия опа Самарқанддаги тиббиёт билим юртини фельдшер-лаборантлик ихтисоси бўйича битиргач, пойтахтимизда икки йилча ишладилар. Турмуш ўртоғи Рашид ака қурувчи-муҳандис эди. 1978 йилда ёш келин-куёв Навоий шаҳрига келишди. Шу ерда уйли-жойли, икки фарзандли бўлишди.

Мана, салкам йигирма йилдирки, Нурия Матинова Навоий вилояти ИИБ поликлиникасида фельдшер-лаборант бўлиб ишлаб келяпти. Тўғриси айтиш керак, шифокорлик, ўқитувчилик касбларининг нони қаттиқ ва азиз бўлади. Нурия опа ҳалол ишлаб кам бўлгани йўқ, ҳамкасблари ҳурмат-эътиборини қозонди, раҳбарлар назарига тушди. Урни келганда бир нарсани айтиб ўтиш керак, дардига шифо топган беморлар даволловчи шифокорига миннатдорчилик билдиришади. Аммо тахлилларни аниқ ҳафсала ва эҳтиёткорлик билан текшириб тўғри ташхис қўйишга бебаҳо хисса қўшган лаборантнинг хизмати кўпчиликнинг хаёлига келмайди. Нурия опа бундан кўп ҳам хафа бўлмайди. "Яхшилик қилсунга от, балиқ билар, балиқ билмаса хилиқ билар", дейишади-ку.

— Нурия Захаровнанинг ишларини янги келган ходима бирданга эплаб кетолмай-

ди. Шунинг учун ҳамшираларимиздан Муқаддас Тўраева ва Зилола Ҳамроевага ўз касб сирларини ўргатиб келяптилар. Опа жамоамизнинг фахри, кўпчилик ёшларнинг меҳрибон, талабчан устози, – дейди вилоят ИИБ тиббиёт бўлими бошлиги, ички хизмат подполковниги Тошпўлат Ҳамидов.

Жони огриб турган кишига ҳаёт лаззатлари татимайди. Бемор одамнинг меҳнатида ҳам барака, самара бўлмайди. Шу маънода мазкур поликлиника жамоаси вилоят ички ишлар идоралари ходимларининг соғлигини муҳофаза қилиш орқали худудда тинчлик-осойишталикни таъминлашга билвосита хисса қўшишмоқда. Уларни, қолаверса, республика Ички ишлар вазирлиги тизимида меҳнат қилаётган барча тиббиёт ходимларини яқинлашиб келаётган касб кунлари билан самимий табриклаймиз. Уларга "Доимо одамлар дуосини олиб юраверинглар, кўлингиз дард кўрмасин", – дейимиз.

Бобомурод ТОШЕВ.

Суратда: Навоий вилояти ИИБ поликлиникаси фельдшер-лаборант Нурия Матинова (ўнгда) ҳамкасблари билан.

Сирдарё вилояти ИИБ поликлиникасида беморлар учун барча шарт-шароитлар яратилган бўлиб, бир кунда 260 нафар кишини қабул қилиш имконияти мавжуд. Бу ерга ташриф буряётганларга 12 турда тиббий ёрдам кўрсатиляпти. Айниқса, юқумли ва оғир хасталиклар билан оғриганлар тезда аниқланиб, керакли муолажалар қилинаётганини айтиб ўтиш зарур. Меҳнатга лаёқатсизларга вақтида касаллик варақаси очилади ҳамда тиббий ёрдам кўрсатиб борилади.

ВИЖДОНАН ЁНДАШИШАЯПТИ

Поликлиникада вилоят ИИБ ва унинг тизимида хизмат қилаётган ходимларни тиббий кўриқдан ўтказиш ишлари қатъий назорат остига олинган. Кўпчилик йўланма билан республика миздаги энг намунали санаторийлар, дам олиш ва бошқа шифо масканларига бориб, ўз соғлигини тиклаб келмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, вилоят до-рихона бошқармасида соғлиқни сақлаш бошқармаси билан келишилган ҳолда вилоят ҳокими жамғармасидан тиббий ёрдам кўрсатиш учун дори-дармонлар захираси ташкил қилинган.

Поликлиникада олиб борилаётган ишларни тўғри ташкил этиш ва муолажалар қилишда олий тоифали шифокорлар М. Халилова, Н. Смирняя, олий тоифали катта ҳамшира М. Қўчқорова ва бошқаларнинг ўрни катта бўляпти. Улар зиммаларидаги масъулятни чуқур англаган ҳолда ўз бурчларига виждонан ёндашишяпти.

Умрзоқ ҒОҒҒОРОВ,
милиция катта сержанти.

Суратда: тиббиёт поликлиникаси рўйхатхонасида навбатдаги қабул пайти.

2004 йил – Меҳр ва мурувват йили

САҲОВАТПЕШАЛАР

Урганч шаҳридаги 11-Меҳрибонлик уйида тўрт ёшгача бўлган кичкинтойлар тарбияланади. Улар ҳар томонлама соғлом ўсиши учун барча шароитлар яратилган. Озода ва шинам ётоқхоналар, машғулотлар ўтиладиган хоналар болалар ихтиёрида.

— Юртимизда саҳоватли, меҳридарё инсонлар кўплигидан фахрланаман, – дейди биз билан суҳбатда муассаса бош шифокори Людмила Дзугаева. — Улар тез-тез бу ерга келиб, болажонларимиздан хабар олишади, кўлларидан келганча ёрдам беришади. Яқинда урганчлик тадбиркор Баҳодир Отажонов тарбияланувчиларимиз учун 150 минг сўмлик совғалар олиб келди. Шунингдек, тадбиркорлар Даврон Матёқубов, Юсуфбой Йўлдошев каби кўплаб бағрикенг инсонлар ҳам ўқисик қалбларга шодлик улашишга ҳаракат қилишяпти.

Ҳа, ўзбекнинг мард, саҳоватли фарзандлари кўп. Улар меҳрга ташна одамларга ёрдам бериш, оғирини енгил қилиш савобли иш эканлигини чуқур ҳис қилиб яшашяпти. Яқинда вилоят ИИБнинг бир гуруҳ ходимлари ҳам Меҳрибонлик уйига ташриф буюриб, тарбияланувчиларга ўз совғаларини топширишди.

Х. ЖАББОРОВ.

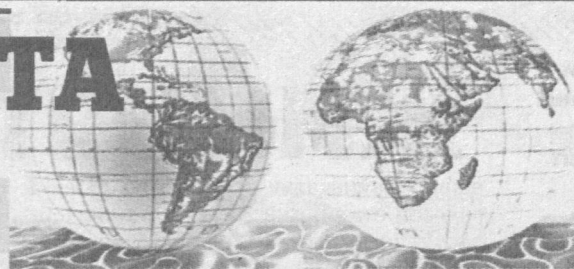
СУРАТДА: Хоразм вилояти ИИБ бошлиги ўринбосари, ички хизмат подполковниги Баҳодир Раҳимов ҳамда "Динамо" ФСЖ раисининг ўринбосари, милиция подполковниги О. Рўзиметовлар Меҳрибонлик уйи бош шифокори Людмила Дзугаевага совғаларни беришяпти.

Жумабой ҚОЗОҚ олган сурат.

ТАБИЙ ОФАТ

Бошқирдистонда юз берган момакалдироқ уч кишининг ўлимига сабаб бўлди. Республика ИИВ матбуот хизматининг хабар килишича, чакмоқ уриши натижасида 44 ёшли киши, унинг қизи ва 19 ёшли йигит ҳалок бўлди.

ДУНЁ ҲАФТА ИЧИДА

ЖАЗОНИ ҚОНУН БЕЛГИЛАЙДИ

Сешанба куни боливиялик ҳиндулар мэр Бенжамин Алтамиранони тириклайин ёқишди. Бунга унинг порахўрлиги ва коррупцияга берилганлиги сабаб бўлган деб тахмин қилинмоқда.

Маълум бўлишича, амалдорни бир кун олдин кечаси Ла-Пас шаҳридан ўғирлашган. Сўнг мамлакат пойтахтидан 90 км. узоқда жойлашган Айо-Айо шаҳарчасидаги уйга олиб келишган. Мэрни ўз уйида ёқиб юборишган. Кейин танасини шаҳар майдонида олиб чиқиб ташлашган. Бу ҳам етмагандек, уни яна симёғочга осиб ёқишган.

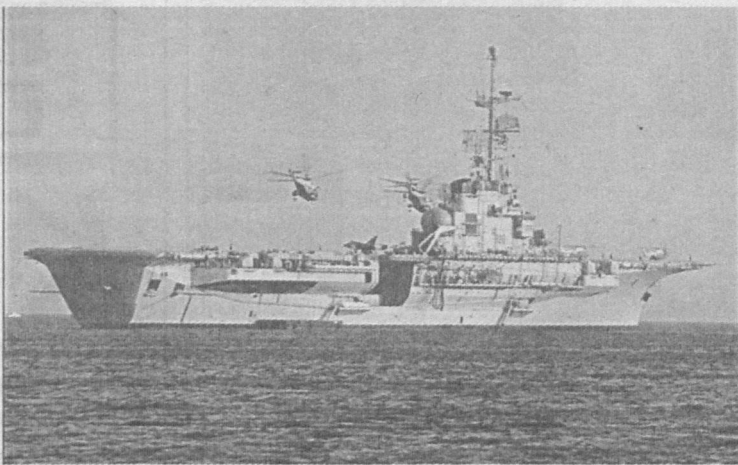
Ўзбошимчалик юз берган провинция губернатори бундай хатти-ҳаракатларга умуман йўл қўйиб бўлмаслиги, айбдорлар қонунга мувофиқ қаттиқ жазоланишини айтди.

АКСИЛТЕРРОР МАШҒУЛОТЛАРИ

Япон денгизида Россия–Жанубий Корея чегарачилари ўзаро ҳамкорликда аксилтеррор машғулотлари ўтказишяпти. Манёврлар Жанубий Кореянинг порт шаҳри – Пусан атрофида бўлиб ўтмоқда. Машқларда Россиянинг иккита кўриқлаш кемаси – “Приморье” ва “Невельск”, Федерал хавфсизлик хизматининг тез ҳаракатланувчи махсус гуруҳи, шунингдек, Кореянинг олти кемаси, иккита вертолёт, денгиз полицияси миллий агентлигининг махсус гуруҳи иштирок этишяпти.

Машқларда ҳар икки томондан денгиз ва ҳавода жами 250 киши жалб этилган. Тадбирдан кўзланган мақсад – денгизда терроризмнинг олдини олиш кўникмаларини мустаҳкамлаш. Манёврлар чоғида фуқаролик кемасини эгаллаб, экипаж аъзоларини гаровга олган террорчиларни зарарсизлантириш машқларини бажаришди.

Машғулотлар давомида аксилтеррор операциясининг гаровга олинганлик ҳақидаги хабардан тортиб “гаровга олин-

ганлар”ни озод қилиш, “ярадорлар”га тиббий ёрдам кўрсатиш, уларни чегарачилар кемаларида қирғоққа олиб боришгача бўлган барча бўғинлари бажарилади.

ҚУШЛАР ҲУЖУМИ

Владивостокда қарғалар галаси бир аёл билан унинг боласига ҳужум қилишди. “Владспас” қутқарув хизмати матбуот котиби Юлия Личко-нинг айтишича, бу воқеа болалар боғчаси ҳудудида юз берган. Қарға полони инидан қулаб тушган, қушлар уни асраб қолишга ҳаракат қилишган.

Ўша томонга қараб бораётган она-болани кўрган қарғалар уларга ёпирилиб, чўқилай кетишган. Дод-вой, шовқин-суронни эшитиб боғча ходимлари югуриб чиқишади. Гавдаси билан боласини тўсиб қолган аёл анча жиддий жароҳатланган. Жабрдийдаларга биринчи тиббий ёрдам кўрсатилди.

Воқеа жойига қутқарувчилар етиб келишди. Улар полонини инига қўйгачина қушлар тинчиди.

ЎТ БАЛОСИ

Чукоткада 50 дан зиёд ёнғин қайд этилди. Чукотка автоном округи Фуқаро мудофааси ва фавқулодда вазиятлар бўйича бошқармасидан олинган маълумотга қараганда уларнинг энг йириги бир неча кундан буён давом этаётган Анадир тумани Воёги ва Марково қишлоқлари ўртасида юз берган ёнғиндир.

Тундрада катта ёнғинлар одатда аҳоли манзилгоҳларидан камида 50 км. узоқда келиб чиққани учун одамларга ҳеч қандай хавф туғдирмайди. Аммо улкан майдонлардаги дарахтзорлар ёнаётгани, аланга тафти кучлилиги сабабли уларни ўчириш қийин.

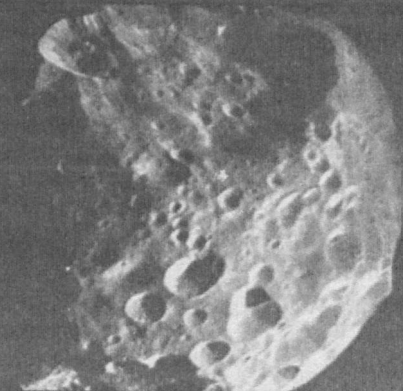
Қишлоқлар яқинидаги кичик ёнғинлар эса асосан дам олувчиларнинг ўзлари ёққан гулханларни ўчиришни унутишлари оқибатида юз бермоқда. Булар қисқа вақт ичида ўчирилиб, аҳоли учун ҳеч қандай хавф туғдирмаётгани йўқ.

ПЛУТОНДАН КИЧИКРОҚ

Калифорния технология институти ходимлари Ердан етти миллиард километр узоқликда янги самовий жисм топилгани ҳақида маълум қилишди. Унга “2004 DW” деб ном берилди. Олимларнинг аниқлашича, унинг диаметри 1700 километрга яқин экан. Демак, у астрономлар икки йил аввал кашф этган Квавара сайёрасидан икки баробар катта. Бинобарин, “2004 DW” Куёш тизимидаги Плутондан кейинги энг йирик жисмдир. Унинг таркибини

ҳозирча тадқиқотчилар аниқ билишмайди.

“2004 DW” Куёш атрофини 248 йилда бир марта тўлиқ айланиб чиқар экан. “Коинотда кашф этилмаган жисмлар кўп. Бунинг учун вақт керак. Ҳали шундай кашфиётлар қиламизки, натижада Куёш тизими ҳақидаги тасаввурларимиз ўзгариб кетиши мумкин”, – дейди “2004 DW”ни кашф этишда иштирок этган тадқиқотчилардан бири Майк Браун.

ҚУЁШ ТИЗИМИ СИРЛАРИ

Инсоният Куёш тизимининг энг сирли объектларидан бири Сатурннинг йўлдоши Фебани аниқроқ кўриш имкониятига эга бўлди. 1997 йилда учирилган Cassini сайёраларо автоматик зонди жума куни ундан 2 минг километр узоқликда учиб ўтиб, осмоний жисмнинг суратларини олди.

Америкаликлар ва европалликлар бирга яратган Cassini лойиҳаси шу пайтгача Ерга Титаннинг юзаси ва Сатурн ҳалқаси тасвирларини юборди.

Ҳозирда мутахассислар суратларга қараб, Фебанинг таркибини ўрганишга ҳаракат қилишяпти. Агар у ҳақиқатан ҳам муздан иборат бўлса, Галлея кометасига ўхшаб Куёш тизимининг узоқ ўтмишига гувоҳ бўлади.

Ҳозир Cassini етти йиллик саёхатидан кўзланган асосий манзилга яқинлашяпти. 1 июль куни аппарат Сатурнга жуда яқин бориб, унинг орбитасига кириши лозим. 25 декабрда Huygens зонди Титан юзасига туширилади. Бу осмоний жисмнинг атмосферасида органик бирикмалар мавжуд.

Европарламентга ўтказилган сайловларда сайловчиларнинг бор-йўғи 44 фоизи қатнашди. Шу йил 1 майда Европа Иттифоқига аъзо бўлган мамлакатларда бу кўрсаткич янаям паст. Германия, Франция, Италия, Португалия, Чехия, Венгрия, Польша, Литва, Латвия, Финляндия, Австрия, Мальта ва Эстония каби давлатларда ҳукмрон партиялар сайловлар чоғида мағлубиятга учрадилар.

Корея Халқ Демократик Республикасининг ядро дастури бўйича олти томонлама музокараларнинг учинчи босқичи 23 июнь куни Пекинда бошланиб, тўрт кун давом этади.

Туркия полицияси америкалик аёлнинг мамлакатга 25 кг кокаин олиб кирганликда гумон қилиб, қўлга олди. Anatolian агентлигининг хабар қилишича, Франкфуртдан келган, асли флоридалик бу аёлнинг оқлари Истамбул аэропортида кўздан кечирилганда кокаин солинган 23 та пакет топилди. Уларнинг умумий баҳоси 5 млн АҚШ доллари миқдорида баҳоланмоқда.

Якшанба куни Хиндистонда товушдан тез учувчи “Брахмос” ракетасининг парвози муваффақиятли амалга оширилди. Ракета Россия билан ҳамкорликда яратилган. Хиндистон Мудофаа вазирлиги матбуот котибининг маълум қилишича, парвоз мамлакатнинг шарқий қирғоғидаги синов полиго-нида амалга оширилган.

Якшанба куни Янги Зеландияда фазодан 1,3 кг келадиган метеорит қулаб тушиб, бир уйнинг томини тешиб ўтди. Хонадон бекаси бу ноёб самовий жисмни сотиш ёки музейга топшириш ниятида. Экспертларнинг фикрича, метеорит тахминан 6,3 минг АҚШ доллари туради.

Ироқ шиаларининг радикал етакчиси Муктода ас-Садр келаси йили умумий сайловларда қатнашиши учун сиёсий партия тузиш ниятида. Бу ҳақда унинг вакиллари якшанба куни Ан-Нажаф шаҳрида эълон қилишди.

Оғусиз дунё сари

ЖИНОЯТ ЎЧОФИ

ёшлар, кейинчалик оғуни сотиб олишга пуллари етмай, жиноят кўчасига кирадилар. Улар ўғирлик қилиш, бор-будини сойтишдан, аёл киши бўлса, фоҳишалик қилишдан уялмайди.

Андижон шаҳрида яшовчи А. Козим ўттиз ёшга киради. Гийҳвандлик домига тушиб қолганлардан. У муқаддам гийҳвандлик моддаларини сақлаш, сотиш ва истеъмол қилиш билан шугуллангани учун судланган эди. Лекин ўзига берилган жазодан тўғри хулоса чиқармади. Оздликка чиққач, яна эски "хунари"ни давом эттирди. Яқин қариндошининг "Тико" автомашинасини ишонч қоғози билан ижарага олган Козим тирикчилигини яхшигина ўтказиб юрган эди. Кейинчалик у киракшлик билан топ-

ган пуллари оғу сотиб олиб, истеъмол қила бошлади. Ўзи захарлангани етмаганидек, бошқаларни ҳам шу йўлга ундади. Кўза кунда эмас кунда синади, деганларидек Козимнинг бу хатти-ҳаракати узокқа бормади. Унинг машинаси Андижон-Ҳонобод йўлидаги 33-йўл патруль хизмати масканида ўз хизмат вазифасини бажараётган вилоят ИИБ ЙҲХБ ЙПХ хизмати ходими, милиция сержанти Ойбек Қодирқулов ва Ҳўжабод тумани ИИБ кўриқлаш бўлини маси милиционерни Дониёр Орифжонов томонидан тўхтатиб текширилганда, юкхонанан целлофан халтачага ўралган героин топилди.

Фарғоналик Робия Солиева муқаддам

судланган бўлишига қарамай, озодлик аталмиш улуг бахтнинг қадрига етмади. Қўшни Қирғизистон Республикасидан гийҳвандлик моддаларни олиб ўтиб, миқозларига яширинча сотиб юрди. Лекин навбатдаги сафарни ниҳоясига етмай қолди. У чарм пальтосининг ички чўнтагига оғуни жойлаб, Қирғизистондан Дўстлик қишлоғи орқали Ҳўжабод тумани ҳудудига ўтаётганда хушёр ходимларимиз томонидан ушланди. Унинг ёнидан ҳам героин топилди.

Гийҳвандлик ҳамма даврда қораланган. Унга кишини туганмас азоб-уқубатларга дучор қилувчи ярамас иллат сифатида қаралган. Бу иллат таъсирига тушганларнинг эл-юрт олдидан юзи қора, тақдири эса аянчли якун топиши аниқ.

М. НИШОНОВ,
Ҳўжабод тумани ИИБ бошлигининг
биринчи ўринбосари,
милиция капитани.

Асп вабоси дея талқин қилинаётган гийҳвандлик бутун дунё соғлом турмуш тарзига раҳна солувчи иллат, ҳақиқий жиноят ҳаётида аянчли из қолдиради, насл-насабни бузади. Унинг домига тушган киши инсонийлик қиёфасини йўқотади. Энг даҳшатлиси, бу оғу инсоннинг бугунги ҳаёти билан чекланиб қолмай, унинг келажак насли, зоти-зурриёдига ҳам таъсир кўрсатади. Дунё микёсида тугилаётган минг-минглаб майиб-мажруҳ гўдаклар ана шу гийҳвандликнинг "мевалари"дир.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, аввалга шунчаки эрмак учун ёки ташқи муҳит таъсирида гийҳванд бўлиб қолган

Касбий тайёргарлик

МАЛАКА ВА МАҲОРАТ СИНОВИ

Ички ишлар идоралари тизимларида ўтказилаётган ислохотларнинг туб моҳиятидан бири – ходимларнинг касб маҳорати, жисмоний-жанговар тайёргарлигини юқори даражага кўтариш, жаҳон андозалари талабларига тенглаштиришдир. Кейинги пайтда дунёда рўй бераётган воқеалар, узокқа бормайлик, шу йилнинг март ойи сўнггида пойтахтимиз, Бухоро ва Тошкент вилоятларида содир этилган террорчилик ҳаракатлари бу борада амалга оширилаётган ишлар фойдали ҳамда нечоғли зарурлигини исботлади. Вазиятни қўлга олишда ходимнинг мана шу жиҳатлари, яъни маҳорати, малакаси ва тажрибасига кўп нарса боғлиқлиги яққол кўринмоқда. Шу билан бирга бу йўналишни такомиллаштириш, янгилик, қўшимчалар киритиш айрим талаб ва шартларни ўзгартириш, тўлдириш кераклигини тақозо этапти.

Тошкент вилояти ИИБ ШТБИХ касб маҳорати ва жисмоний тайёргарлик бўлими ходимлари ҳамда синов ҳайъати аъзолари томонидан 2003-2004 ўқув йили якуни бўйича ички ишлар ходимлари синовдан ўтказилипти. Унда шахсий таркибнинг касб маҳорати, жанговар қуролларнинг тактик-техник хусусиятлари, уларни қисмларга ажратиш, йиғиш, тўғри фойдалана олиш, амалиётда қўллаш қабиларга жиддий эътибор берилмоқда. Бундан ташқари турникда тортилиш, югуриш, қўл жанги усуллари қўллаш, жанговар қуроллардан отиш, соҳага доир меъёрий ҳужжатларни билиш даражаси имтиҳон қилинапти. Ўтказилаётган синовлар аксарият ходимларнинг кўрсаткичлари кутилгандан ҳам зиёда эканлигини кўрсатмоқда. Жумладан, вилоят ИИБ ЖИЭБ ШТБИБ инспектори, ички хизмат старшинаси А. Қосимбеков, кўриқлаш бошқармаси ШТБИ ва ТШБ инспектори, милиция лейтенанти Ш. Азимов, Паркент тумани ИИБ ЖК ва УЖКҚБ катта тезкор вакили, милиция катта лейтенанти К. Якубов, Бекобод тумани ИИБ ЖК ва УЖКҚБ катта тезкор вакили, милиция капитани М. Мавлонов, Қибрай тумани ИИБ

ХООБ профилактика инспектори, милиция лейтенанти О. Ҳасановлар энг яхши натижаларни намойиш этишди. Улар ўз соҳавий билимлари билан бирга ижтимоий-сиёсий савияларини ҳам ошириб боришаётгани, назарий билимларни амалиётда самарали қўллашаётгани кишини қувонтиради.

Синовлар жараёнида кўрсаткичлари қониқарсиз бўлган ходимлар ҳам аниқланди. Бу улар фаолият кўрсатётган жамоалар раҳбарларининг қўл остидаги ходимларга етарли шароит яратиб бермаганлигидан далолатдир. Ўз-ўзидан ушбу хизматлардаги иш кўрсаткичларининг пастлиги бунга яққол мисол бўла олади.

Жисмонан бақувватлик, ўз касбининг устасига айланиш, аввало, ҳар

бир ходимнинг биринчи даражали мақсади бўлиши керак. Бунда кимларнингдир ёрдами, ҳайрихоҳлигига умид қилиш нотўғри, албатта. Аммо бу қониқарсиз, паст баҳоланган ёхуд синовдан ўта олмаган ходимларни ишдан олиш, жазолаш ёки бошқа чоралар кўриш дегани эмас. Уларга бевосита масъуллар бириктирилади, йўл қўйилган камчиликлардан келиб чиқиб, қўшимча машғулотлар ўтказилади ва қайта синовлар қабул қилинади. Аҳоли кўрсаткичларга эришган ходимлар эса раҳбарият томонидан рағбатлантирилади.

Н. АЛИМОВ,
милиция подполковниги.

Суратларда: синов жараёни.

Ҳукм ўқилди

ЁЛГАЗ ҚУРБОНИ

Ёлғиз аёлга турмуш ташвишлари тошдан қаттиқ кўринди. Боғчада ишлаб олаётган маши билан рўзгорни бут қилиши, қизини едириб-ичириши эл қатори кийинтириши қийин кечди. Турсуной ана шундай қийналиб юрган кунларида Қалбай билан танишиб қолди. Йигит "Эргаш" хусусий корхонасида бўёқчи бўлиб ишларди. У одамларнинг уйларига гул солиб, тузуккина пул топарди.

Қалбайнинг дастлабки тағрифи аёл учун мўъжизадек туюлди. Ночор дастурхони турли ноз-неъматларга тўлиб кетди. Совғага келтирилган асл матолардан кўзи қувонди. Шу куни йигит тунаб қолди. Тонг ёришиб, куёш кўтарилганда кетишга отланган Қалбайдан:

– Яна келасизми? – деб сўради Турсуной эркалини.

– Ҳа, албатта, – йигит шундай деб чўнтагидан бир даста пул олиб, аёлга узатди. – Албатта, келаман!

"Бир йигит билан "юрсам" нима бўпти? Ҳали ёшман, ўйнаб кулишим, қизимни кам-кўстсиз катта қилишим керак-ку. Ким нима деса, десин. Баъзи аёлларга ўхшаб, кўчада юрганим йўқ..." Турсуной бу ҳақда онасига айтиб, маслаҳат сўраганида Рисгул опа ҳам қизининг фикрини қувватлади. Қалбай билан гаплашиб, уларни шаръий никоҳдан ўтказди.

Қўш хотинли йигит тинимсиз ишлаб бошлади. Қанчалик тер тўкиб, меҳнат қилмасин, барибир икки оилани таъминлаш учун топган пули етмасди. Кечагина "ёндим-қуйдим" деб юрган Турсуной унинг олиб келганига қаноат қилмай хархаша қилишга ўтди.

– Топиш-тутушингизнинг чўғи қамайиб кетди, – деди бир куни у эрини хушламайгина кутиб олиб.

– Мен бор-йўғи оддий бўёқчиман, – деди эр

оғир тин олиб, – топганим шу.

– Сиз бойваччалардан ҳам кўп топасиз. Бирок катта қисмини кундошимга, ундан ортганини менга олиб келаясиз. Мени "ҳеч нарсани тушунмайди" деб ўйласангиз, янгилик, куёш кўтарилганда кетишга отланган Қалбайдан:

– Сен ёш, ақл-фаросатли, гўзал аёлсан, – шундай деб Қалбай уни бағрига тортди.

– Хушоматда устасизу, чўнтагингиз қуруқ... – аёл аразлаб, хонасига кирдида, эшикни ичкаридан қулфлаб олди. "Кун сайин хасислашиб борапти. Лекин бундай ётиш билан ундан кўпроқ пул ундириб бўлмайди. Йўлини топиш керак. Қандай қилиб?"

Турсуной миясига келган фикрдан қувониб кетди. Аста туриб, эшикни тинимсиз ураётган эрини ётоғига киргизди. Қалбай қулоқлари остида жаранглаган сўздан сесканиб кетди.

– Мен – ҳомиладорман – деди аёл ноз билан. – Пул сўрашимнинг боиси ҳам шу. Болани олдириш учун пул керак. Буни сиз учун қиламан. Ўзим сиздан бола кўришни жуда-жуда ҳоҳлайман.

Эсанқираб қолган Қалбай:

– Менда ортиқча пул йўқ, – деди базўр.

– Ундай бўлса, уйингизга бориб, ҳамма гапни хотинингизга айтаман.

– Мени шарманда қиласан-ку? – овози титраб чиқди эрининг.

– Барибир бир кун хо-

тинингиз бундан воқиф бўлади.

– Тўғри айтасан. Лекин бошим қотди, – Қалбай шундай, деб лабига папироз қистирди-да, ошхонага ўтди. Аёл муғомбирона жилмайиб, тўшаққа чўзилди.

Қалбай эшитган гапларидан тамоман ўзини йўқотиб қўйди. Нима қилишни билмай, бир неча дақиқа серрайиб турди. Кейин бир қарорга келди... Аёл ширин хаёллар ила эрининг ялиниб-ёлвориб, эркалатишларини кутиб ётарди. Бирок эр қалбда бутунлай бошқача ҳиссийёт галаён қиларди.

– Турсуной, менга қара!

Ҳайритабий хитобдан ўгирилиб қараган аёл беҳос тушган болта зарбидан "ох" дейишга ҳам улгурмади. Қон ҳар томонга сачради.

Қотил қўшни хонага ўтди. Саккиз яшар Асия беозоргина ухлаб ётарди...

Эртаси куни Турсунойнинг уйига келган Рисгул опа қизи ва набираси ваҳшийларча ўлдирилганлигини кўриб, қўшнилари, маҳалла катталарига хабар берди.

Тажрибали тезкор гуруҳ аъзолари қочишга уринган қотилни осонгина топишди. Суд-тиббий экспертизаси марҳуманин хомиладор эмаслигини маълум қилганда Қалбай хотинининг ғийласига ақли етмагандан афсусланиб, ўз пешонасига муштлади. Лекин сўнгги пушаймондан не фойда?

Жиноий ишлар бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Олий судининг судьяси К. Муханов раислигида бўлиб ўтган суд ҳайъати ҳужайилик Қалбай Ўтеповни йигирма йилга озодликдан маҳрум этиш ҳақида ҳукм чиқарди.

Д. ХУДОЙШУКУРОВ.

UCHINCHI OLAM

HAYRATOMUZ VOQEALAR,
BOLAJONLAR SAHIFASI,
MUNAJJIMLAR BASHORATI,
SKANVORD VA KROSSVORDLAR,
HAJVIYA, XANDALAR,
SPORT YANGILIKLARI,
INTERNET XABARLARI.

Тарих

Тарихда қароқчилар энг сирли, хаёлпараст, жасур, шу билан бирга қонхўр шахслар сифатида из қолдиришган. Ҳокимият ва бойлик иштиёқи уларни қаҳрамонликларга, баъзан ақл бовар қилмайдиган ҳаракатларга чорларди. Текин даромад илинжида денгиз-океанларни кезишар, шу аснода ҳали номаълум оролу қитъаларни кашф этишарди. Афсонавий денгиз қароқчиларининг ҳаёти ҳақида кўплаб кинофильмлар ва бадий асарлар яратилган. Ана шундай маълум ва машҳур шахслардан бири Франсиско Писарро эди.

Франсиско Писарро 1478 йилда Мадриддан 150 километр узоқликда жойлашган Трухильо шахрида (Эстремадура провинцияси) туғилди. У Жанубий Америка материгини биринчилардан бўлиб очди, Тауантинсуйу инклар империясини забт этди. Никоҳсиз туғилган Франсиско буви ва бувасининг кўлида вояга етди. У мактабга бормади, мол боқиб, тенгдошлари билан ўйнаб вақтини ўтказди.

Франсиско Писарро болалигидан турли-туман саргузаштлар ҳақида орзу қиларди. Шунинг учун имкон туғилиши билан аскарликка ёлланиб, Италиядаги испан армияси сафига кирди. 1502 йилда эса Янги Дунё (Эспаньола ороли, Гаити) сари йўл олди. 1510 йилда Панамани эгаллаш учун олиб борилган ҳарбий ҳаракатларда қатнашди. 1513 йилда эса ҳали ёш бўлишига қарамай капитан унвонида Тинч океани (Жанубий денгиз)га йўл очган В. Нуньеса де Бальбоа бошчилигидаги экспедицияда иштирок этди.

1519-1923 йилларда Писарро Панамадаги шахарчалардан бирига ҳокимлик қилди. Аммо моддий аҳволи уни қониқтирмасди. Мўъжизавий Эльдorado мамлакатаги ҳақидаги шов-шувлар Франсисконинг оромини ўғирлади. Бахтини синаб кўришга қарор қилиб, аскар Диего Альмагро ва капеллан Эрнандо Луке билан отряд тузди. Аввалига бу отряд изловчилар экспеди-

циясини қўллаб-қувватлаганлар кўп бўлди. Бир неча кемадан иборат отряд 1524 йилда Колумбиянинг ғарбий қирғоқларини забт этишга йўл олди.

Бу юриш бир йилга чўзилган бўлса-да, натижасиз тугади. Орадан бир йил ўтиб, Писарро яна экспедицияга отланди. Бу гал Эквадор орқали йўлга чикди. Қатор муваффақиятсизликлардан сўнг Аль-

ЭЛЬДОРАДО МАМЛАКАТИ

магрони қўшимча куч сўраб Панамага жўнатди. Ўзи эса қирғоққа яқин ороларни ўрганишга киришди. Аммо бу сафар ҳам олтин изловчилардан омад юз ўғирди, Панаманинг янги губернатори эса ёрдам беришдан бош тортди. Аммо Писарро тақдирга тан бермади, мақсади йўлида қатъий ҳаракат қилди. Ерда қиличи билан чирик тортиб: "Ким мен билан бойлик ортириш ва шон-шухрат қозониш учун сафарни давом эттирмакчи бўлса, чирикдан бу томонга ўтсин!" – деди. Ўзига содиқ қолганларни "шарафли ўттизлик" деб атади. Ботирлар олға интилиб инклар империяси ҳудудига етиб боришди. Бу мамлакатга Перу дея ном беришди.

Жангчилари оз сонли бўлгани учун Писарро хиндуларга ҳужум қилишга ботинолмади. Шунинг учун яна Панамага қайтиб, губернатордан ёрдам сўради. Бу сафар ҳам рад жавобини олгач, қиролнинг ўзидан мадад сўраш учун Испанияга йўл олди. Омадни қарангки, шу пайтда (1528 йилда) буюк денгизчи Э. Кортес қиролга Янги Дунёда беҳисоб бойликлар борлигини исбот қилаётган эди. Унинг тавсиясига кўра Карл V Писарронинг режаларини маъқуллаб, жасур денгизчини Перу бўйича ўзининг вақили этиб тайинлади, маркиз унвони билан сийла-

ди. У Испаниядан тўртта кемага бош бўлиб қайтди. Франсиско ўзига қийин пайтда содиқ қолган сафдошларини юқори лавозимларга тайин этди.

1531 йилнинг январида Перуга янги юриш бошланди. Писарронинг армияси 180 кишидан ва 37та отдан иборат эди. Буларнинг ҳаммаси битта кемага жо бўлди. Кейинроқ унга яна иккита кема келиб қўшилди. Ўша йили апрель ойида инклар сардори Атауальпанинг элчилари билан учрашув бўлиб ўтди. Ўз мамлакатини истилочилардан мудофаа қилиш учун у 30 минг кишилик қўшин тўплади.

Писарро учрашув тайинланган жойга етиб келиб, тўпларни жанговар ҳолатга келтирди, укаси Эрнандони эса бир гуруҳ испан аскарлари билан разведкага юборди. Атауальпа музокараларга 3000-4000 кишилик қўшин билан ҳозир бўлди. Улар деярли қуролланмаган эди. Рухоний Висенте де Вальверде сардорга биринчи бўлиб пешвоз чиқиб, уни насронийлик динини қабул қилишга, Испания қиролига вассал бўлишга ундай бошлади.

Аммо Атауальпа бу таклифга рози бўлмади, ҳатто Библияни отиб юборди. Рухоний бу ҳақда Писаррога хабар берганида, у ғазаби кўзгаб зудлик билан жанговар ҳаракатларни бошлаш ҳақида кўрсат-

ма берди. Худди кутилганидек хиндулар умрларида кўрмаган жониворлар – отларга кўзлари тушиб, кўрқиб кетишди. Уларнинг етакчиси қамалда қолиб асир олинди. Тахминлардан бирига кўра уни Писарронинг шахсан ўзи қўлга туширган. Сардор ўзини озод қилишлари эвазига босқинчиларга бир уй тўла қимматбахо тошлар тортиқ қилишга сўз берди.

Аммо бу ён бериш испанларни қониқтирмади. Уларга маълум бўлишича, Атауальпа ўзаро уруш чоғида насронийликни қабул қилишни истаган рақиби, қабиладоши Уаскарни ўлдиртирган эди. Бунинг жазоси сифатида Атауальпани суд қилишди ва ўлимга маҳкум этишди. Сардорлари қатл этилганини эшитиб, хиндулар армияси лашкарлари ваҳимага тушишди ва тарқалиб кетишди. Писарро империянинг пойтахти Куско шахрини жиддий қийинчиликсиз қўлга киритди. Шундан сўнг у Уаскарнинг укаси Манко Капакни қонуний олий инк-сардор деб эълон қилди.

Қўлга киритилган беҳисоб бойликларни Франсиско оғанилари билан бўлишиб олди. Аммо сафдоши Альмагро бундай адолатсизликдан норози бўлиб, Элдoradoни забт этишга аҳд қилган уч ҳамкор ўртасида орттирилган молдунё тенг тақсимланиши кераклиги ҳақидаги эски битимни кўрсатди. Писарро узоқ ўйлаб ўтирмасдан собиқ дўстини Чилини забт этиш учун жўнатди, Аммо бу мамлакатнинг камбағаллигини кўриб ҳафсаласи пир бўлган Альмагро тез орада Перуга қайтиб келди. Бундай ўзбошимчалиги учун Франсисконинг укаларидан бири Эрнандо Писарро уни ҳибсга олиб, қатл эттирди.

Бу пайтда Франсиско Писарронинг ўзи Перуни истило қилишда давом этарди. Бундан ташқари Эквадор, Боливия ва Аргентинанинг бир қисмини босиб олиш учун қўшин юборди. Декабрь ойининг охирларида эса инкларга қарши янги ҳарбий юриш бошлади. Мамлакатнинг катта қисмини эгаллади. 1535-1537 йилларда у хиндулар кўзгодини бостиришга муваффақ бўлди. Аммо шундан кейин омад Писарродан юз ўғирди. Ундан норози бўлганлар қатл этилган Альмагронинг ўғли – Диего атрофига бирлашиб, Франсискога қарши фитна уюштиришди.

1541 йилда фитначилар Писарронинг Лимадаги саройига бостириб киришди. Тахминлардан бирига кўра Франсиско ўлими олдидадан ўз қони билан хоч шаклини чизиб, уни ўпиб, "Исо" дея ҳайқириб, жон берган экан.

BOLALAR SAHIFASI

GULCHI QIZ

Barnoning opasi gul o'stirishni juda yaxshi ko'radi. Hovlidagi gullarni-ku qo'yavering, hatto qishda xona ichida chinnigul, rayhon, aloe, kaktuslarni parvarishlaydi. Bir tuvakda qirqog'ayni qalampirini ham o'stiribdi. Ular g'uj-guj bo'lib, loladek qizarib yotibdi. Barno opasiga qarashadi. Gullarga doimo parvona.

Bir kuni opasi:

– Barno, o'zing gul o'stirishni istaysanmi? – deb so'rab qoldi.

– Yaxshi bo'lardi, – dedi Barno sevinib.

Opasi unga ikki tup chinnigul ko'chatini keltirib berdi. Barnoning sevinchi ichiga sig'may gullarni tuvakka o'tqazib, parvarishlay boshladi. Vaqtida suv quydi, taglarini yumshatdi.

Keyinchalik Barno sinfdoshlarini ham gul ekishga o'rgatdi. Hozir ular yetishtirgan butalar sinfdagi deraza tokchalarida barq urib o'sayapti. Shu-shu sinfdoshlari Barnoni "gulchi qiz" deb atashadi.

Xudoybergan-JABBOROV.

Kunlardan bir kun...

YAXSHINI IT HAM TANIYDI

Botirning otasi qo'shni qishloqdan kichkina laycha kuchukcha olib keldi. Botir bundan sevinib ketdi. Uni Ziyrak deb chaqira boshladilar. Avvaliga kuchukcha bilan o'ynab qovongan Botir uni qiynay boshladi. Ziyrakni goh iniga qamab och qoldirsa, goh suvga otib yuborardi. It arang suvdan chiqib qochib ketardi. Botir-

ning do'sti Odil uning bu qiliqlarini ko'rib itga rahmi keldi va uni uyiga olib ketdi.

Oradan bir haftalar o'tib Botirning otasi o'g'lidan Ziyrakni so'radi.

U shoshib qolib:

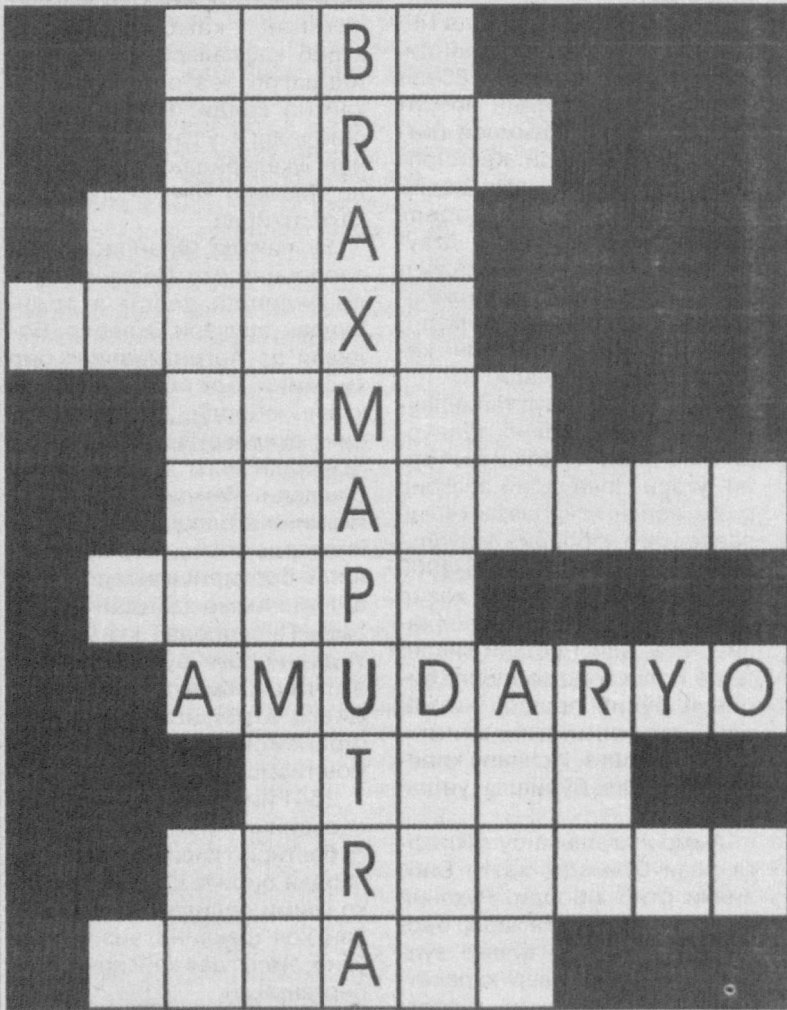
— Ko'chada o'ynab yurgan bo'lsa kerak, — dedi.

— Unga yaxshi munosabatda bo'lgini, yo'qsa ketib qoladi, — dedi otasi.

Ertasiga Botir Odilning uyiga bordi. Hovlida Ziyrak o'ynab yurgan ekan. Botir uni chaqirgan edi it unga bir qarab nari ketdi. Shu payt Odil ichkaridan chiqib keldi. It uning oldiga borib dumini likillatib oyog'iga suykaldi.

Botir itni olib ketmoqchi ekanini aytdi va Ziyrakni chaqirdi. Biroq it uning yoniga kelmadi.

QADRLI BOLALAR, JADVALDA BERILGAN NAMUNA BO'YICHA O'ZAKDAGISINI BUZMAGAN HOLDA DARYO NOMLARINI YOZIB CHIQING

TEZ AYTISH

**Hali Vali,
Soli sholi o'rdi
Vali, Soli
hali sholi o'rdi**

DONO BOBO O'GITLARI

Bolajonlarim, insonda insof degan xislat bor. Har bir ishda me'yor bo'lishi lozim. Ayniqsa, otanangiz kiyim-kechak olib berganida uning qiymatiga qarab, arzon ekan, qimmatrog'ini olib berasiz deb, ularni xijolat qilmang. Onangiz pishirgan ovqatni tanlab, yemasdan surib qo'yib diliga ozor bermang. Noshukurlik bo'ladi.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Хорижга чиқиш, келиш ва фуқаролик бошқармаси бошлиғи ўринбосари, милиция подполковниги **Алишер Пўлатович ТОШМЕТОВ**ни таваллуд куни билан чин қалбдан табриклаймиз. Узоқ умр, сихат-саломатлик, оилавий хотиржамлик, эл-юрт осойишталигини сақлашдек шарафли ва машаққатли хизматида улкан муваффақиятлар тилаймиз.

республика ИИБ ХЧК ва ФБ раҳбарияти ҳамда шахсий таркиби.

Хонадонимиз бекаси, азиз **Роза РЕИМБАЕВНА**, таваллуд кунингиз муборак бўлсин. Сизга умрбоқийлик, тани-сихатлик ва илмий ишингизда муваффақиятлар тилаймиз.

Бекчановлар оиласи.

Самарқанд вилояти Пастдарғом тумани ИИБ ҳузурдаги қўриқлаш бўлими милиционер, милиция сержанти **Толибжон БОЙСАРИЕВ**ни туғилган куни билан самимий кутлаймиз. Узоқ умр, сихат-саломатлик, шарафли ишида омад тилаймиз. Ҳамиша соғ-омон бўлиб юришларини Аллоҳдан сўраб қоламиз.

Ўрнатилган оила аъзолари.

МУҲАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

Келгуси ҳафта учун

Кўй. Ҳафтанинг бошида қимматбаҳо буюмингизни йўқотиб қўйишингиз мумкин. Бизнес билан шуғулланаётганлар муваффақиятга эришишади. Вазиятга қараб иш тутушингиз мақсадга мувофиқдир. Пайшанба куни янги алоқалар ўрнатасиз. Ҳаётингизда ўзгариш ясайдиган маълумотни қўлга киритишингиз мумкин. Дам олиш кунлари уй юмушлари билан машғул бўлишингизга тўғри келади.

Тарози. Ҳафтанинг бошида бажарилган ишингизда хатоларга йўл қўйишингиз эҳтимолдан холи эмас. Чоршанба куни фаолиятингизда омадсизлик кутилмоқда. Пайшанба куни ижодий маҳоратингизни намойиш этасиз. Жума куни сизга ажойиб соғалар тақдим этишади. Сафарлар ва саёҳатларга борасиз. Шанба куни керакли маълумотни қўлга киритиш имконияти бор. Якшанба куни харидлар кутилмоқда.

Сигир. Душанба куни шахсий ҳаётингизда муоммолар юзага келади. Яқин кишингизнинг маслаҳатига кулоқ тuting. Чоршанба куни ота-онангиз ёки хомийларингиз моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлашади. Ҳафтанинг иккинчи ярмида касб маҳоратингизни намойиш этасиз. Хизмат пиллапоясидан юқорига кўтарилишингиз эҳтимолдан холи эмас. Учрашув ва сафарлардан бир олам қувонч оласиз.

Чаён. Дастлабки кунлар сизнинг фикр мулоҳазаларингиз атрофдаги одамларнинг тўғри келмаслиги мумкин. Оилавий муаммоларни ҳал этиш, учун талайгина маблағ сарфлайсиз. Узоқ муддатли битимни имзолаш учун қулай даврдир. Пайшанба куни ижодий режаларингиз амалга ошади. Амалий учрашув кутилмоқда. Шанба куни ишқий учрашувнинг гувоҳи бўласиз. Якшанба куни мураккаб вазиятни ҳал этиш имконияти бор.

Эгитзақлар. Хонадон ва ишхонанинг душанба куни нобарқарорлик ҳукми суради. Сешана куни оилангизда юзага келган муаммолар туфайли ортқча сарф-ҳаражатлар қиласиз. Чоршанба куни амалий ва ижодий фаолият кутилмоқда. Жума куни юрагингизни ишқ-муҳаббат туйғулари қамраб олади. Шанба куни шахсий ва оилавий масалаларда қийинчиликлар юзага келиши мумкин. Якшанба кунги сохта ахборот қайфиятингизга салбий таъсир кўрсатади.

Эй. Душанба куни раҳбарлар билан муносабатларда муаммолар юзага келади. Сешанба-шериклар билан ҳамкорлик қилиш учун қулай кундир. Саёҳатлар, хизмат сафарларига чоршанба куни бормаганингиз маъқул ҳафтанинг иккинчи ярмида уй юмушларига кўпроқ вақт ажратишингизга тўғри келади. Саломатлигингизни тиклашга эътибор беринг. Фаолиятингизда хатоларга йўл қўйишингиз мумкин.

Қисқичбақа. Анчадан бери кутаётган хабардан воқиф бўлишингиз мумкин. Сешанба куни ўзингизда ҳорғинлик сезасиз. Чоршанба куни севган кишингиз билан мулоқот анча қийин кечади. Жума куни моддий аҳволингизни яхшилаб олиб ўзингизни эркин ҳис этасиз. Дам олиш кунлари алоқалар ўрнатиш ва битимлар тузиш учун қулайдир. Яқинларингиз билан бирга кўнгулли ҳордиқ чиқаринг.

Тоғ эчкиси. Сешанба куни сайру саёҳатларга бормаганингиз маъқул. Чоршанба куни ҳар бир хатти-ҳаракатни ўйлаб қилишни маслаҳат берамиз. Пайшанба куни қўзланган мақсадга эришиш учун барча имкониятлар мавжуд. Атрофдаги одамларнинг таъсири хатоларга олиб келади. Хонадондаги юмушларга жиддий эътибор беринг. Якшанба куни келишмовчилик кутилмоқда.

Арслон. Душанба куни яқин кишингизнинг имкон қадар хайрихоҳлик билдиришади. Шаҳарга бориб истирожат боғида дам олганингиз маъқул. Чоршанба кунги тасодифий танишув келгусида молиявий аҳволингиз яхшиланишига таъсир кўрсатади. Жума куни нохуш хабар эшитишингиз мумкин. Ҳар қандай вазиятда ҳам руҳингизни туширманг. Илгари кўчмас мулк бўйича бошланган операция якшанба куни ўз мевасини беради.

Ковга. Ҳафтанинг бошида руҳингиз кескин тушиб кетади. Эски қадрдонингиз билан муносабатларни қайта кўриб чиқиш мақсадга мувофиқдир. Чоршанба куни моддий аҳволингиз ёмонлашиши, саломатлигингиз бироз панд бериши мумкин. Жума куни шерикларингиз билан муносабатлар ёмонлашиши эҳтимолдан холи эмас. Ҳафтанинг охирига бориб қуч-қувватингиз сезиларли даражада ошганини ҳис этасиз. Якшанба куни қарама-қаршиликлар юзага келади.

Бошоқ. Дастлабки кунлар кўзда тутилмаган харажатлар белгиланган режаларнинг бажарилишига тўқтинлик қилиши мумкин. Нотаниш кишилар билан низо келиб чиқишдан эҳтиёт бўлинг. Аввалги йилдан бери ташвишга солиб келатган муаммони ҳал этишга муваффақ бўласиз. Пайшанба куни ишончли шериклар билан ҳамкорлик йўлга қўйилади. Дам олиш кунлари маънавий оламингизни бойитасиз.

Балиқ. Душанба куни эрталабдан ишингиз юришмайди. Яқин кишингиз билан сешанба куни низо келиб чиқиши мумкин. Чоршанба куни кутилмаган воқеалар туфайли вазият ўзгариб кетади. Жума куни ҳаётингизда муҳим ўзгаришлар юзага келиши эҳтимолдан холи эмас. Шанба куни атрофингизга маслақдошларингизни бирлаштирасиз. Якшанба куни яқин кишингиз ёки қўшингиз билан муносабатлар бироз ёмонлашади.

ЖУМА, 25

Ўзбекистон телеканаллари

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00 -8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
"Болалар сайёраси": 9.00 1. "Яшил чирок".

Телеканаллари

11.25 "Доктор Финли". Телесериал
12.15 Хотира
12.40 Саёхатнома
13.00 Давр

Ёшлар телеканаллари

6.55 Кўрсатувлар дастури
7.00 "Мунаввар тонг". Информацион-дам олиш дастури

Тошкент телеканаллари

17.10 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 ТТВда сериал. "Луиза Фернанда".

РТР

2:00 "Доброе утро, Россия!".
5:45 Сериал "Бедная Настя".
6:40 "Короткое замыкание". Ток-шоу.

НТВ

5:00 УТРО НА НТВ
7:55 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА"
9:00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
9:25 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"

ТВ 3

7.30 "Победоносный голос верующего".
8.00 Мультфильм.

Sport телеканаллари

7.30 "Хабарлар".
7.45 "Бардам бўлинг". Тонгги дам олиш дастури.
8.45 "Хабарлар" (Рус тилида).

30-канал

12.00 Открытие программы
12.05, 17.00, 21.00 "Телехамкор"
12.30 "Детский час"

ОРТ

5.00 Телеканал "Доброе утро"
8.00, 11.00 Новости
8.05 "Улицы разбитых фонарей"

ДТВ

9.00 Мультфильм.
9.30 "Личное время".

ТВ 3

7.30 "Победоносный голос верующего".
8.00 Мультфильм.
8.30 Филм "ПРИКЛЮЧЕНИЯ КОРОЛЯ АРТУРА".

НТВ

5:00 УТРО НА НТВ
7:55 Сериал "ЛЮБОВЬ ВДОВЦА"
9:00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
9:25 "ФАКТОР СТРАХА"

ТНТ

4.55, 5.40 Мультфильмы.
5.15 Москва: инструкция по применению.

ТВ 3

7.30 "Победоносный голос верующего".
8.00 Мультфильм.
8.30 Филм "ПРИКЛЮЧЕНИЯ КОРОЛЯ АРТУРА".

ТНТ

4.55, 5.40 Мультфильмы.
5.15 Москва: инструкция по применению.
6.05 "Глобальные новости".

СТС

7.00 "ЗАК И СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ".

ТВ 3

7.30 "Победоносный голос верующего".
8.00 Мультфильм.
8.30 Филм "ПРИКЛЮЧЕНИЯ КОРОЛЯ АРТУРА".

ТВ 3

7.00 "ЗАК И СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ".
7.25, 7.55, 8.00 Мультфильмы.
8.30 Комедия "ДРУЗЬЯ".

ТВ 3

6.00, 7.30, 11.30, 4.00 Линия жизни.

РТР, пайшанба 19.35 Мелодрама "ЖАЗМАН" ("ЛЮБОВНИК")
1929 йил, Хиндихитой. Анчайин моддий кийинчиликларга дуч келган оилада ўсган 15 ёшли француз ўзини ролларда: Жейн Марч, Тони Леонг ва бошқалар.

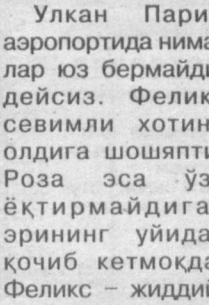
СТС, Жума 22.00 "ЖУДА ДАХШАТЛИ КИНО-2" ("ОЧЕНЬ СТРАШНОЕ КИНО-2")
Филм қахрамонларини қандайдир телбанамо профессор алдаб, шарпалар макон қилган уйга олиб кириди. Ролларда: Марлон Уэйнс, Шон Уэйнс, Анна Фарис, Реджина Холл.

ТВ 3, шанба 15.00 Мелодрама "СЕВГИ ТАРИХИ" ("ИСТОРИЯ ЛЮБВИ")
Улкан Париж аэропортида нима лар юз бермайди, дейсиз. Феликс севимли хотини олдиша шошяпти. Ролларда: Жан Рено, Жюльет Бинош.

ОРТ, якшанба 18.20 Комедия "УЧ ПЛЮС ИККИ" ("ТРИ ПЛЮС ДВА")
Уч дўст Қора денгиз бўйида ёввойиларга хос дам олишга келишади. Ролларда: Наталья Кустинская, Наталья Фатева, Андрей Миронов.

СТС 7.00 "ЗАК И СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ".
7.25, 7.55, 8.00 Мультфильмы.
8.30 Комедия "ДРУЗЬЯ".

ТВ 3 6.00, 7.30, 11.30, 4.00 Линия жизни.
6.30, 13.30, 19.00, 21.00, 0.30, 3.00, 5.30 Диалог о рыбалке.

ШАНБА, 26

Ўзбекистон телеканаллари

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Газеталар шарҳи.
"Болалар сайёраси".
9.00 1. "Еш юлдузлар". 2. "Ўйла, Изла, Топ!". Телемусобақа.
10.10 "Хидоят сари".
10.30 "Хониш". Мусикий дастур.
11.00 "Қабоҳат тузоғи". Еш томошабинлар театрининг спектакли.
11.45, 14.35 ТВ анонс.
11.50 Телетанлов: "Алпомиш авлодлари". Қашқадарё вилояти.
12.10 "Оғусиз дунё".
12.35 "Ота меҳри". Бадийий фильм.
14.40 "Ватан мадҳи". Мусикий дастур.
15.00 "Дўстлик" студияси: 1. "В доброй хате". 2. "Бизнен мирас". 3. "Истико".
16.00 ТВ клип.
16.10 "Наркотеррор: эълон қилинмаган уруш".
16.35 "Табиат шифохонаси".
16.45 "Қалб гавҳари".
17.05 "Қуйла, ёшлигим".
17.25 "Офат йўлини тўсиб".
17.35 Болалар учун. "Саргузаштлар ороли".
18.05 "Рангин дунё".
18.25 "Қишлоқ ҳаёти".
18.45 "Қалқон".
19.10 "Ўзлотто". Телелотерея.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Ўзлонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 Оқшом эртақлари.
20.15 FCN "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
20.30 "Ахборот".
21.05 "Гиёҳвандлик - аср вабоси". 2-қисм.
21.30 Бир жуфт қўшиқ.
21.40 "Оталар сўзи - ақлинг кўзи".
22.40 "Ахборот-дайжест".
"Тунги ёғду". Дам олиш дастури:
23.00 "КиноТеатр".

Ўзбекистон телеканаллари

23.20 "Сувда қалққан армонлар". Бадийий фильм. 1-қисм.
00.25-00.30 Ватан тим-соллари

Тошкент телеканаллари

17.10 Кўрсатувлар тартиби
17.20 Болажонлар экрани.
17.45 "Табриқлаймиз-қутлаймиз".
17.55 "Мультичархпалак".
18.15 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
18.35 "Жаҳон географияси".
19.05, 20.25 "Экспресс" телегазетаси.
19.20 "Экран зийнати ва қиймати".
19.50 "Афиша".
20.10 "Мисли гавҳар".
20.40 "Табриқлаймиз-қутлаймиз".
21.10 "Гиёҳвандлик-мураббо".
21.30 "Нима учун?".
22.00 "Бахтли бўлинг".
22.40 "Кинонигоҳ". "Прициплар оиласининг шаъни". 1-серия
23.45-23.50 Хайрли тун, шаҳрим!

30-канал

9.00 Оғушнинг прогамми
9.05, 18.00, 21.20 "Телехамкор"
9.30 "Детский час"
10.00 "Жирдяи", комедия
11.30 "Окно в мир"
12.00 Фильм "И целого мира мало"
13.40 Бокс
14.30 Индийское кино: "Любимая кинозвезда"
17.10 "Дикая планета"
18.20 "Смертельный рейс", фильм
19.50 "Ошикона", мусикий дастури
20.20 Хит-парад.uz
21.40 "Музыкальная пауза"
22.20 "Искусство войны", фильм
0.00 "Осажденные", драма

РТР

3:00 Фильм "Верность".
4:25 "Чумазы". Сериал.
4:45 "Золотой ключ".
5:05 "Русское лото".
5:40 "Не скачай!".
6:30 "Утренняя почта".
7:00 "Смеюпанорама".
7:45 Комедия "Высокий блондин в черном ботинке".
9:20 "В поисках приключений".
10:15 "Клуб сенаторов".
11:00, 17:00 ВЕСТИ.
11:20 Комедия "Спящий лев".
12:45 С. Альтов "Игра слов".
13:00 Фильм "За шкуру полицейского".
15:00 "Мифы без грифа. Диктатор Крыма".
16:00 "Аншлаг".
17:25 "Честный детектив".
17:55 Фильм "Легионер".
19:55 Фильм "Леон".
22:05 Фильм "Черная дыра".
0:20 "Горячая десятка".
1:15 Фильм "Горбун".

НТВ

5:20 Комедия "ДАВАЙТЕ ОТДЫХАТЬ!".
7:00, 11:00, 15:00 "СЕГОДНЯ".
7:20 "УЛИЦА СЕЗАМ".
7:45 "ТА-РА-ПАМ!".
8:00 "БЕЗ РЕЦЕПТА".
8:30 "ОБОЗРЕВАТЕЛЬ".
9:00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК".
10:00 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС".
11:20 "ДИКИЙ МИР: ТОНЕТ ЕНОТ".
12:00 ВКУСНЫЕ ИСТОРИИ.
12:05 Комедия "БАШМАЧНИК".
14:20 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ: ДВОЙНОЕ УБИЙСТВО".
15:20 "ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД".
15:55 Сериал "ИДЕАЛЬНАЯ ПАРА: ИГРА В ПОДДАВКИ".
17:00 СВОЯ ИГРА.
18:00 "ЛИЧНЫЙ ВКЛАД".
19:00 "КРАСНАЯ СТРЕЛА. СПЕЦВАГОН".
19:15 Фильм "КАКАЯ ЧУДНАЯ ИГРА".
21:20 Боевик "ГРЯЗНЫЙ ГАРРИ".
23:35 Теннис.
0:30 "ДВОЕ В ГОРОДЕ".
1:00 "НОЧНЫЕ МУЗЫ".

ДТВ

9.30 Мультфильмы.
10.00 Сериал "ЗАКОН ДЖУНГЛЕЙ".
10.30 Сериал "НАПРЯГИ ИЗВИЛИНЫ".
11.00 Всегда готовь.
11.35 Док. фильм "Неизвестная планета".
12.15 Сериал "РЫЦАРИ ПРАВОСУДИЯ".
13.15 Фильм "МИСС МИЛЛИОНЕРША".
15.25 Серебряный ручей.
15.40 Путешествие со вкусом.
16.15 Смеходром.
17.20 Арсенал.
17.50 Карданный вал.
18.20 Криминальная Россия.
18.55 Фильм "ПРИШЕЛЬЦЫ 2:КОРИДОРЫ ВРЕМЕНИ".
21.15 Фильм "СОБАКА НА СЕНЕ". 2 серии.
0.05 Мировая реклама.
0.35 Программа "Сексуальные соседи".
1.15 Фильм "СЛАДКОЕ БУДУЩЕЕ".

СТС

7.00 Фильм "КИНГ-КОНГ".
9.30, 10.00, 11.00, 11.30 Мультфильмы.
10.30 "Полудра!".
12.00 "Кресло".
13.00 "ПИРАТСКИЕ ОСТРОВА". Сериал.
14.00 Кино "НЯНЯ".
16.00 Фильмы производства ВВС. "Белые рабы и золотые пиратов".
17.00 О.С.П. - студия.
18.00 "Истории в деталях".
18.30, 0.15 "АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ-3".
20.00 Кино "СОСЕДИ".
22.00 Кино "ДЕЙСТВУЙ, СЕСТРА! ОПЯТЬ ЗА СВОЕ".
1.30 Кино "ИГРЫ ПАТРИОТОВ".
3.30 Кино "УБЕЙ МЕНЯ СНОВА".
5.05 Музыка.

ЯКШАНБА, 27

Ўзбекистон телеканаллари

Ўзбекистон Республикаси матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунги
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон".
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
10.00 "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 "Она меҳри".
11.20 "Бу турфа олам".
12.10 "Лаззат сеҳри".
12.35 Эстрада тароналари.
12.50 Футбол бўйича Европа чемпионати. Чорак финал.
14.25 "Қизил гул". Мультфильми.
15.05 "Қорақалпоқнома".
15.25 "Шов-шув". Ҳажвий кўрсатув.
15.45 "Дўстлик" студияси: 1. "Рангинкамон". 2. "Дидар". 3. "Айчурек". 4. "Гардашлинг дунёсинда".
"Болалар сайёраси":
17.05 1. "Ғаройибкентга саёҳат". 2. "Олтин тож".
18.00 "Изоҳор".
18.20 "Иқтидор". Телеуйин.
19.10 "Бизнес ҳафта".
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Ўзлонлар.
19.30 "Тахлилнома" (рус тилида).
20.05 "Кўрсатувдан-кўрсатувгача".
20.30 "Тахлилнома".
21.15 Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунига бағишланган кўрсатув ва концерт.
21.50 2004 йил - Меҳр ва муруват йили. "Яшалик".
22.15 "Келин-куёв". Байрам сони.
"Яшанба кинозали":
23.15 "Сувда қалққан армонлар". Бадийий фильм. 2-қисм.
00.25-00.30 Ватан тим-соллари.

Ўзбекистон телеканаллари

6.55 Кўрсатувлар дастури
7.00 "Мунаввар тонг". Информацион-дам олиш дастури
8.30 "Янги авлод" студияси. Билагон маслахати
8.55 Иқлим
9.25 "Томорқа"
9.35 "Оқ қарқара", "Хом ҳаёт". Мультфильмлар
10.00 "Қаҳқаҳа"
10.35 Очил дастурхон
10.55 "Учинчи сайёра" маърифий дастури
10.45 Оҳанрабо
12.05 "Қадимги мавжудотлар билан сайр". Хужжатли фильм. 2-қисм
12.35 Минг бир ривоят
12.40 "Ёшлар" телеканалида ҳарбий-ватанпарварлик дастури:
1. Марди майдон. 2. Аскар мактублари
13.20 "Заковат". Интеллектуал уйин.
14.05 Мусикий лаҳзалар
14.15 Ринг қироллари
15.05 "Нотаниш полвон". Бадийий фильм
16.25 Меҳр кўзда
17.05 ТВ-анонс
17.10 Кўрсатувлар дастури
17.15 "Янги авлод" студияси: Катта танаффус
17.40 Дунё ажойиботлари
17.50 Матбуот ва оммавий ахборот воситалари кунги. Ҳамкасб
18.10 Спорт ҳафтанома-си
18.25 Илдиш ва япроқ. М.Норматов
18.45 ТВ-афиша
18.50 Мумтоз наволар
18.55,21.55 Иқлим
19.00 "Давр" - news
19.20 ТВ-анонс
19.25 Азиза Ниёзметова куйлайди
19.45 Сув - ҳаёт манбаи
19.50 "Қилин қирқ ёриб..." Интеллектуал уйин
20.40 "Ҳаёт манзаралари", 6-қисм
20.50, 22.30 Ўзлонлар

Тошкент телеканаллари

17.10 Кўрсатувлар тартиби
17.20 Болажонлар экрани.
17.45 "Табриқлаймиз-қутлаймиз".
17.55 "Эртақларнинг сеҳри олими".
19.35 "Жаҳон географияси".
20.05 "Шунақа гаплар". Ҳажвий кўрсатув.
20.20, 21.35 "Экспресс" телегазетаси.
20.35 "Табриқлаймиз-қутлаймиз".
21.05 "Та плюс".
21.50 "Саодат қалити".
22.20 "Дугоналар".
22.40 "Тенгдошлар".
23.10 Кинонигоҳ. "Прициплар оиласининг шаъни". 2-серия.
00.15-00.20 Хайрли тун, шаҳрим!

30-канал

9.00 Оғушнинг прогамми
9.05, 11.30, 18.00, 21.20 "Телехамкор"
9.30 "Детский час"
10.00 "Капитан леса", мультфильм
12.00 "Искусство войны", фильм
13.30 Хит-парад.uz
14.30 "Мачеха", мелодрама
16.20 "Фактор страха"
17.10 "Дикая планета"
18.20 "Верные друзья", приключения
19.50 "Ошикона", мусикий дастури
20.20 "Дальнобойщики", сериал
21.40 "Музыкальная пауза"
22.20 "Железный крест", детектив

РТР

3:00 Комедия "Поющие под дождем".
4:45 "Чумазы". Сериал.
5:05 Сериал "Дружная семейка".
6:55 Всероссийская лотерея "ТВ Бинго шоу".
6:25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
7:05 "Городок".
7:40 "Сам себе режиссер".
8:35 "Диалоги о животных".
9:20 "Вокруг света".
10:15 "Парламентский час".
11:00 ВЕСТИ.
11:20 Фильм "Холодное лето пятьдесят третьего...".
13:25 "Фигли-Мигли".
14:15 "Комната смеха".
15:15 Большой праздничный концерт.
17:00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
18:00 "Специальный корреспондент".
18:25 Комедия "День сурка".
20:30 Фильм "Эд из телевизора".
22:55 Фильм "Дом свиданий".

НТВ

5:40 "СЫН ПОЛКА".
7:00, 11:00, 15:00, 18:00 "СЕГОДНЯ".
7:20 "РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ".
7:50 Лотерея "ШАР УДАЧИ".
8:00 "ЕДИМ ДОМА".
8:35 Комедия "ЧОКНУТЫЙ ПРОФЕССОР".
10:25 "ВОЕННОЕ ДЕЛО".
11:15 "АПЕЛЬСИНОВЫЙ СОК".
11:50 "ВНИМАНИЕ: РОЗЫСКИ!".
12:20 Фильм "ЛИЧНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ НЕ ГАРАНТИРУЮ".
14:10 "ИХ НРАВЫ".
15:20 "ТАИНЫ РАЗВЕДКИ: ОЛИМПИЙСКИЕ ВОЙНЫ".
15:55 Сериал "ИДЕАЛЬНАЯ ПАРА".
17:00 СВОЯ ИГРА.
18:35 Боевик "БЕГЛЕЦ".
21:10 Фильм "БЕССТРАШНЫЕ УБИЙЦЫ ВАМПИРОВ".
23:30 Боевик "ПОСЛЕДНИЙ КРУИЗ".

ДТВ

9.30 Мультфильмы.
10.00 Сериал "ЗАКОН ДЖУНГЛЕЙ".
10.30 Сериал "НАПРЯГИ ИЗВИЛИНЫ".
11.00 Всегда готовь.
11.35 Док. фильм "Неизвестная планета".
12.15 Сериал "РЫЦАРИ ПРАВОСУДИЯ".
13.15 Фильм "ДВА СОЛДАТИКА БУМАЖНЫХ".
15.25 В дороге! (Турция).
15.40 Всегда готовь.
16.15 Смеходром.
17.20 Концерт "С легким паром".
19.05 Фильм "АФРИКАНЕЦ".
21.00 Фильм "ТРУФФАЛЬДИНО ИЗ БЕРГАМО". 2 серии.
0.05 Программа "Сексуальные соседи".
0.40 Сериал "НАПРЯГИ ИЗВИЛИНЫ".
1.45 Фильм "НАСЛЕДСТВО".

СТС

7.00 Утро с Киркоровым.
13.00 "ПИРАТСКИЕ ОСТРОВА". Сериал.
14.00 Кино "НЯНЯ-2".
16.00 Фильмы производства ВВС. "Паразиты". Часть 1-я.
17.00 Скрытая камера.
18.00 "Истории в деталях".
18.30, 0.05 "АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ-3". Сериал.
19.45 Кино "ДЕЙСТВУЙ, СЕСТРА! ОПЯТЬ ЗА СВОЕ".
22.00 Кино "МОЙ МАЛЧИК".
1.15 Кино "ПРОЩАЙ, САМЕЦ!".
3.05 Кино "СКОРЬ".
4.55 Музыка.

Англия футбол жамоаси	Узум нави						Шоҳматдаги юриш																		
	Халқ достони.	Жумбоқ	Алоқа идораси	Юмшоқ модда	...	мош						Дўст	Горизонталлик асбоби												
	Йулбошчи				Ёғоч каровот								Жуфт шох	Яман шахри											
	Қўриқлаш жойи				Канада шахри																				
	Сайқал	Транспорт					Афсонавий фазогир					Тарбия	Зиёратгоҳ шахар								...бот				
			Заҳарли модда	Марко ... (сайёҳ)	Ўсимлик	Ажойибот	Байрам	Оймош			Чарх қисми														
Юқори лавозим (АҚШ)	...ор					Газлама							Алишер Навоийнинг тоғаси	Салом...							Аниқ ўлчов намунаси				
						Тайёр		Банк тури			Хандақ (рус)														
								Яқин киши					Виллот тумани	Сайёра											
						Қамиш тўқимаси		Ёғ		Марҳамат, луф	Пайҳон														
								Хитой мусиқа асбоби						Эрон дарёси	Кўнгли очар маскан							Йиллар даври			
						Ғолиб		Қон берувчи		Рус график рассоми															
				Газ номи																					
	Осиё давлати	Тағ																							
			Ақл																						
7																									
	Кишилар гуруҳи							Эрон шох	Аралашма																
		Жой	Европа давлати		10																				
Чуқурлик																									
					Миллий либос	Швеция шахри	Аниқ																		
						Қомат																			
	Юк кўтарish техникаси		Олимпия шахри	Катта хона						Ёзмаш	Хузу														
		Белги				Қадимий Волга номи	Хашарот																		
	...лиз	...мон																							
	Илк оқатланиш	Чақириқ	Истиҳола			Чалғитиш	Нота				Америка адиби														
								Ижтимоий фан																	
2	3	4		6	2	9	7	13	2		5	7	10	11	10	11		12	1	8	10	11	2	8	10

ЎТган сонда берилган сканворднинг жавоблари

ЭНИГА: Тўппонча. Танакўзи. Киото. Али. Улугбек. Имо. Етмак. Айём. Аср. Етакчи. Агра. Ироқи. Ан. Осака. Турп. Обид. Сантус. Туз. Одри. Дур. Италия. Ер. Нур. Тарози. Иридий. Чан. Томоша. Ми. Ой. Рейсфедер. Ова. "Налим". Мадагаскар. Убе. Бонд. Орангутан. Мош. Он. Си. Лем. Ага. Най. Ваг. Танк. Ле. Майерова. Па. Хирот.

БҮЙИГА: Академия. "Декамерон" Су. Бол. Ўроқ. Мао. Ар. Йўлдошева. Қасқон. Май. Псоу. Кристи. Фемида. Ге. Аут. Намуна. Аксарият. Йена. Омега. Адабийг. Тиричмир. Лемма. Туя. Дао. Латофат. Трико. Круз. Иншо. Гап. Айова. Адана. Иморат. Ас. Когон. Анор. Унаби. Бино. Прут. Уз. Бас. Ло. Иш. Искандария. Суверенитет.

КРИПТОГРАММАДАГИ ДАЪВАТ: Одамлар, ҳушёр бўлингиз!

Камола ОРИПОВА тузди.

СПОРТ+ФУТБОЛ

ЎЗБЕКИСТОН ЧЕМПИОНАТИ

ОЛИЙ ЛИГА. ҚОЛДИРИЛГАН УЧРАШУВЛАР

Футбол бўйича Ўзбекистон миллий чемпионатининг Олий лига-сида қолдирилган учрашувлар бўлиб ўтди.

“Нефтчи” ўз майдонида андижонликларни қабул қилди. Ҳар сафар бўлганидек, ушбу баҳс ҳам ниҳоятда кескин ўтди. Фарғоналик кам сонли мухлислар (беш минг томошабин) ҳамюртларининг икки голини учрашувнинг иккинчи бўлимида кўрдилар. Бунга нисбатан “Андижон” футболчилари ҳеч қандай чора топа билмадилар ва учрашув шу тариқа 2:0 ҳисобида якун топди.

Томошабинлар сонининг камлигига келсак, бу бор-йўғи бир сабаб билан изоҳланади. Ушбу учрашув ўтказилган 9 июнь куни Тошкентда Ўзбекистон Фаластинни қабул қилаётганди. Буни қарангки, ҳар икки учрашув ҳам соат 19.00да бошланди. Ана энди фарғоналик футбол ишқибозларининг ҳолатини тасаввур қилиб кўраверинг...

“Нефтчи” иштирокидаги яна бир қолдирилган, турнир жадвалига ўзгартириш киритиши мумкин бўлган учрашув Тошкентда ўтказилди. Агар ушбу баҳсда фарғоналикларнинг қўли баланд келса, биринчи ўринга кўтарилиб олишлари мумкин бўларди. Аммо “Пахтакор” ўз майдонида “Нефтчи”ни тиш қайраб ку-

тиб ўтирган экан, шекилли, иккинчи дақиқадаёқ ҳисобни очди. Ушбу тўпга муаллифлик қилган Элдор Магдиев 82-дақиқада ҳам водийликларни доғда қолдирди. Бунгача эса “Нефтчи” тўрт бор, “Пахтакор” бир марта ўйинни майдон марказидан бошлашганди. Ҳакам томонидан қўшиб берилган вақтда олтинчи тўп захирадан тушган Баҳриддин Ваҳобов номига ёзилди ва пойтахт жамоаси 6:1 ҳисобида ўйинга нуқта қўйди. Энг кучли жамоаларимиздан бири сифатида қараладиган “Нефтчи”нинг бу мағлубиятига изоҳ топиш қийин. Бундан бир кун олдин ўтказилган ўринбосарлар учрашувида 7:1 ҳисоби қайд этилганди...

11-ТУРДАН КЕЙИНГИ ВАЗИЯТ						
Жамоалар	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
1.Пахтакор	11	10	1	0	36-3	31
2.Навбахор	11	9	1	1	30-5	28
3.Нефтчи	11	9	0	2	24-11	27
3.Насаф	11	8	1	2	23-7	25
5.Металлург	11	4	2	5	10-19	14
6.Локомотив	11	3	4	4	9-8	13
7.Сурхон	11	4	1	6	13-18	13
8.Бухоро	11	4	1	6	10-22	13
9.Қизилқум	11	3	3	5	13-22	12
10.Трактор	11	4	0	7	13-24	12
11.Машъал	11	3	2	6	14-16	11
12.Андижон	11	3	1	7	11-22	10
13.Сўғдиёна	11	2	1	8	6-22	7
14.Самарқанд-Д	11	2	0	9	8-23	6

ЎЗБЕКИСТОН КУБОГИ. ЧОРАК ФИНАЛ. ЖАВОБ УЧРАШУВЛАРИ

Тошкентда ўтказилган биринчи учрашувда “Трактор” футболчилари “Бухоро” жамоасини енгиланиб уйдасидан чиқа олишмаган ва 1:1 ҳисобидаги дуранг билан қаноатланишганди. Аммо Бухорода ўтган жавоб учрашувида 1:0 ҳисобида устун келишиб, ярим финалга чиқиш масаласини ҳал қилишди.

Муборакнинг “Машъал” жамоаси эса сафарда “Қизилқум”га имкониятни бой берган бўлса (1:0), ўз майдонида мағлубият аламини олди – 2:0. Якуний натижага кўра, муборакликлар ҳам ўз тарихларида илк марта ярим финал босқичига чиқишди.

Чорак финалнинг “Нефтчи”-“Локомотив” ўртасидаги жавоб учрашуви 29 июнь куни, “Сўғдиёна”-“Пахтакор”нинг ҳар икки беллашуви эса 22 ва 29 июнь кунлари бўлиб ўтади.

КУЗГАЧА ТАНАФФУС

2006 йилги Жаҳон чемпионати сари одим ташлаётган миллий терма жамоамиз 9 июнь куни 2-гурӯҳда пешқадамлик қилаётган Фаластин терма жамоасини қабул қилди. Ушбу учрашувнинг аҳамияти беқиёс эканлигини тўла ҳис этган футболчиларимиз ишончи оқлашди ва 3:0 ҳисобидаги муҳим ғалабани қўлга киритишди. Шундай қилиб, 8 сентябрь куни ўтказиладиган жавоб учрашувида қадар терма жамоамиз ўз гуруҳида пешқадам бўлиб олди.

Қолган гуруҳларда Иордания Япония, Хитой, БАА, Баҳрайн, Жанубий Корея ва Саудия Арабистони терма жамоалари жадвалнинг юқори поғонасини эгаллаб туришибди.

ҚИСҚА САТРАЛДАРДА

Олий лиганинг 12-тур учрашувлари 19 июнь куни ўтказилди: “Қизилқум”-“Насаф”, “Самарқанд-Д”-“Трактор”, “Сўғдиёна”-“Бухоро”, “Машъал”-“Навбахор”, “Пахтакор”-“Металлург”, “Нефтчи”-“Сурхон”, “Андижон”-“Локомотив”.

ФИФА рейтингининг июнь ойи натижаларига кўра мамлакатимиз миллий терма жамоаси 83-ўринга кўтарилиб олди.

“Пахтакор” футболчиси Марат Бикмаев Россиянинг “Крилья Советов” жамоасига ўтиши мумкин. Бу борада ҳар икки жамоа мураббийлари ҳозирча оғзаки келишиб олишди.

ПОРТУГАЛИЯ МАЙДОНЛАРИДА

12 июнь куни миллионлаб футбол мухлислари орзиқиб кутган Евро-2004 баҳслари ҳам бошланди. Дастлабки учрашувларда ноқ шов-шувли натижалар қайд қилинаётгани, ҳар бир учрашув ҳаёт-мамот жангига ўхшаб кетаётгани чемпионатнинг ниҳоятда қизиқарли ўтишидан дарак бермоқда.

А ГУРУҲИ

Португалия м.т.ж. – Греция м.т.ж. ўртасидаги чемпионатнинг илк учрашуви мезбонларнинг мағлубияти билан тугади. Биз бу жумлаларни оддийгина қилиб ёздик, аммо ҳар икки мамлакатда бўлган қувончли ва аламли воқеаларни тасаввур қилиш осон эмас. Португалиялик мухлислар аламининг чеки кўринмайди, Греция фанатлари шодлигининг чеки йўқ...

Испания м.т.ж. – Россия м.т.ж. - 1:0. Ярцев жаҳлини жилловлай олмаяпти. Устига устак Мостовойнинг журналистларга берган интервьюси бош мураббий бардошини чегарадан чиқарди. Мостовойнинг Россия терма жамоаси учун кейинги ўйинлар ўз аҳамиятини йўқотди қабилдаги гапи уни терма жамоадан четлатишга сабаб бўлди ва таниқли футболчи жамоани тарк этди.

1. Греция	1	1	0	0	2-1	3
2. Испания	1	1	0	0	1-0	3
3. Португалия	1	0	0	1	1-2	0
4. Россия	1	0	0	1	0-1	0

В ГУРУҲИ

Швейцария м.т.ж. – Хорватия м.т.ж. - 0:0. Нурсиз дуранг учрашув кескин ўтганига қарамай ҳеч кимни қаноатлантормади.

Франция м.т.ж. – Англия м.т.ж. - 2:1. Учрашувнинг сўнги дақиқасига қадар 1:0 ҳисобида ғалаба қозонаётган инглизлар ҳакам қўшиб берган вақтдан сўнг кўз ёшларини тия олмадилар. Айнан сўнги тўрт дақиқада Зайниддин Зиданнинг киритган икки голи байрамни азага, азани байрамга айлантириб юборди. Англиялик мухлислар 11 метрик жарима тўпини амалга оширолмаган Бекхемни бошига “мих уриб” ташлашди...

1. Франция	1	1	0	0	2-1	3
2. Швейцария	1	0	1	0	0-0	1
3. Хорватия	1	0	1	0	0-0	1
4. Англия	1	0	0	1	1-2	0

С ГУРУҲИ

Италия м.т.ж. – Дания м.т.ж. - 0:0. Италиялик юлдузлар қанчалик ҳаракат қилишмасин, ғалабали натижани қўлга кирита олмадилар. Начора, ҳаммаси кейинги учрашувларда аён бўлади.

Швеция м.т.ж. – Болгария м.т.ж. - 5:0. Болгарияликлар учун фожиали кўриниш олган ушбу учрашувни шарҳлашни лозим топмадик.

1. Швеция	1	1	0	0	5-0	3
2. Италия	1	0	1	0	0-0	1
3. Дания	1	0	1	0	0-0	1
4. Болгария	1	0	0	1	0-5	0

D ГУРУҲИ

Голландия м.т.ж. – Германия м.т.ж. - 1:1. Барчасига сабабчи – Руд ван Нистелрой. Немислар ғалабани нишонлаш арафасида турганда ушбу машҳур ўйинчи ҳаммасини ағдар-тўнтар қилиб юборди. Ҳақли ғалаба қўлдан бой берилди.

Чехия м.т.ж. – Латвия м.т.ж. - 2:1. Ўзбекистон миллий терма жамоаси Латвияга бориб, мезбонларни 3:0 ҳисобида доғда қолдириб келган эди. Чархи кажрафторни кўрингки, гранд жамоаларни мағлуб этиб, Европа чемпионатида йўл олган латвияликлар сал бўлмаса, Грециянинг ишини такрорлашлари мумкин эди. Улар ниҳоятда чиройли ўйин намойиш этишди. Айниқса, қарши ҳужум борасида чехлар уларга тан беришди. Аммо охириги 10-15 дақиқа ҳаммасини ўзгартириб юборди.

1. Чехия	1	1	0	0	2-1	3
2. Германия	1	0	1	0	1-1	1
3. Голландия	1	0	1	0	1-1	1
4. Латвия	1	0	0	1	1-2	0

Кеча яна бир ҳаёт-мамот жангига бўлиб ўтди. Аламзада Португалия аламзада Россияга қарши майдонга тушди. Безовта Испания хотиржам Греция билан учрашди. Натижалари билан кейинги сонларда таништирамиз. Евро-2004 давом этмоқда.

«Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлишлари шарт!»

Ислом КАРИМОВ.

Аммо бу...

Ёшлар саҳифаси

Ўйлар

ЧАҚАЛОҚ ЙИҒИСИ...

Тун сокинлигини чақалоқ йиғиси бузди – фарзанд туғилди, яна бир инсон дунёга келди. Бу кун она учун нақадар бахтли эканлигини билсангиз эди! Аёл бу дамни қанчалар орзиқиб кутди. Олам-олам қувонч, адоғи йўқ бахт, иқбол ато қилди бу кун унга. Ҳозиргина тўлғоқ азобларидан ўзини кўярга жой топа олмаётган аёлнинг чақалоқ йиғисидан жами азоб-қубатлари унут бўлди.

Янги туғилган чақалоқлар хонасига қираман. 30 нафардан ортиқ гўдакнинг бир-биридан фарқи йўқ. Белгиларга қараб қайси бири кимнинг фарзанди эканлигини ажратиш олиш мумкин, холос. Яна бир неча кундан сўнг уларнинг кўпчилиги ўз ота-оналари бағрида бўлишади. Аммо...

... Бугун сен туғилган кун. Афсус, дунёга келишинг на онанг, на отангга қувонч келтирди. Келажақда сени нима кутади – билмай-

ман. Балки, диёнатли одамлар сени асраб олишар, балки, тақдирлари ўзингига ўхшаш "рад этилганлар" қатори болалар ўида катта бўларсан. Балки сендан юз ўғирган ота-онанинг кўзи очилиб, яна ўз бағрларига олишар – ахир ҳали ҳам кеч эмас-ку! Қани энди шундай бўлса дейман-у, қани кеча бўлган воқеалар кўз олдимдан ўтаверади.

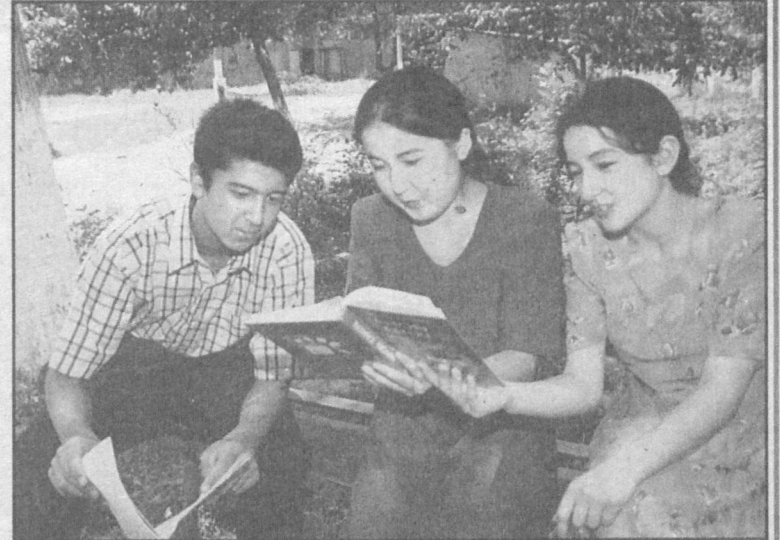
Туғруқхонадан чиқиб, йўл-йўлкай ўз фарзандини етти ёт бегонага берган ёки уч йил бурун боласидан воз кечиб, гўдак бошқа оилада тарбияланаётганда, оналиги эсига тушиб энди "Онаман, ҳаққим бор!" – деб фарзандини талаб қилаётган ёхуд ўзининг иқдор бўлишича, 20 йил аввал (!) ўғлини туғруқхонага ташлаб кетиб, энди "Ўғлимни топиб беринг!" деб ёлвораётган оналарни кўз олдимга келтираман.

Бу аёлларнинг кечикиб ўй-

ғонган оналик туйғуларини қандай изоҳлаш мумкин? Болани дунёга келтирган эмас, ҳаётнинг бутун завқ-шавқини сингдириб, заҳмат чекиб камол топтирган аёлгина онадир. Наҳотки, шу оддий ҳақиқатни улар билишмаса?

Аризалар бир хил мазмунда ёзилган: "Мен (исм-шарифи) ўз боламдан воз кечаман. Унга ҳеч қандай даъвоим йўқ..." Сабаблари ҳам бир-бирига ўхшаш: "Боламнинг отаси йўқ, моддий таъминланмаганман..."

Яна она меҳридан маҳрум бўлган гўдакка қарайман. Ҳа, сенинг ҳеч нарсадан хабаринг йўқ, ухлаб ётибсан. Ҳали онанг қорнидалигинг даёқ тақдиринг ҳал бўлгани, сенинг устингдан волиданг "ҳукм" чиқарганини билмайсан. Даҳшатли ҳукм! У мана шу қўлимдаги қоғозларда, аризаларда битилган. Қорнинг очиб, тамшанга-

нингда ҳам, йиғлаб, қўлларингни чўзганингда ҳам сени онанг бағрига босмайди. У ҳеч кимга билдирмай, сенга ҳатто назар ҳам ташламай туғруқхонадан "қочиб қолган".

Ёлғиз оналар-кечаги мактаб ўқувчилари, талабалар, ҳали турмуш қурмаган қизлар. Ўзлари ҳақидаги ҳикояларни тинглаб, уларнинг тақдирига ачинаиб кетасан. Лекин шунда ҳам "Аввалроқ нимани ўйлаган эдинг?" – деб дашном бергинг келади-ю, ўзингни тиясан. Шу шўрликларга ҳам оғир. Севгида алданган, ота-она, қариндош-уруғларининг таънасига, таниш-билиш, қўни-қўшининг гап-сўзига, севиклисининг бифарқлиги, хиёнатига чидай олманг қиз шу калтис қадамни қўйишга мажбур бўлган. Ҳўш, ота-чи? Бу вақтда ота нима қилар экан, деган саволнинг туғилиши табиий. Ўз севгисининг ҳомиладорлиги-

ни эшитибок, берган ваъдаларини унутиб, жуфтакни ростлагандир, балки. Ҳа, айрим йигитлар: "Бола меники эмас, отаси эканлигимни исботлаб беринг!" деб ўз пуштидан бўлган фарзанддан тонишади.

Қизиқ, нима учун бутун газаб-нафратимизни аёлга тўкамиз, уни бемехриқда айблаймиз-у, отани ҳатто эсга ҳам олмаймиз? Нима учун йигитнинг бифарқлиги, унинг севгани, фарзандига қилган хиёнатига лоқайд қараймиз?

Гап бориб яна тарбияга тақала-япти. Бас, шундай экан, йигитларимизга вафо, қизларимизга ибод тилаб қоламиз. Болалар эса-бизнинг ўзимиз, фақат улар ҳали ҳаётнинг пасту баланд сўқмоқларидан ўтиб улгурмаганлар. Қани энди, ҳеч бўлмаса, улардаги бегуборлик софликни сақлаб қола олсак...

Дилфуза РАҲИМОВА.

Қилмиш-қидирмиш

ХАТО ЙЎЛ

Қува шаҳридаги 1-марказий шифохонада газначи бўлиб ишловчи Сайёрахон Ҳайдарова одатдагидек иш билан бандлигида олдига ўрта бўйли, 16-17 ёшлардаги ўсмир кириб келди.

– Опажон, "Эсмеральда" матоси бор эди, шуни олсангизчи, пул ниҳоятда зарур бўлиб турибди, йўқ деманг, – дея ялинди у.

Ўсмирнинг ёвуз ниятидан хабари йўқ Сайёра опа;

– Қани, кўрай-чи матони, – деди. Фаррух айнан шу сўзни кутиб турганди. У кўчага чиқиб, бироздан сўнг қўлида қора халта билан кириб келди. Сайёранинг хонаси 2-қаватда бўлиб, шу кун барча ходимлар иш жойида эди.

Фаррух қора халтани столнинг устига қўйди. Сайёра уни очиб, матони кўрмоқчи бўлганда Фаррух унинг орқасига сездирай ўтиб, қўлида олиб келган тош билан бошига икки марта туширди. Аёл оғриқдан дод солди, аммо ҳадеганда биров ёрдамга келавермади. Эшикни эса Фаррухнинг илтимосига кўра ўзи қўлфлаб қўйган эди. Калитни Фаррух олди, аёл эса ерга ўтириб қолди. Олишув пайтида тош қўлдан тушиб кетган ўсмир энди аёлни дўппослаб бошланди. Газначининг овозини биринчи бўлиб терапевт Мунисхон Ходжаева эшитиб қолди. У дарҳол газна томонга югурди. Аммо эшикни очолмади. Мунисхон опа эшикни тақиллатган пайтда ичкаридан ўсмирнинг овози келди:

– Опа, хавотир олма, бу ерда ҳеч ким йўқ.

Аммо шу пайт Сайёра тилга кирди.

– Эй бола, эшикни оч! – деди у.

Мунисхон нимадир бўлганини сезиб:

– Тезда эшикни оч, бўлмаса милицияни чақираман, ана бош шифокор ҳам келаяпти, – деди.

Шунда эшик очилиб, ичкаридан ўсмир ўқдек отилиб чиқдию, аёлни туртиб, қочиб қолди.

– У ўғри, тутинглари! – дейишга улгурди Сайёра.

Бу пайтда шифокорлардан Сиддиқали Ортиқов ва Йўлчибой Мирзаевлар ҳам воқеа жойига етиб келиб, босқинчининг ортидан югуришди. Бироздан сўнг уни тутиб олишга муваффақ бўлишди. Зудлик билан милицияга хабар берилди. Сайёранинг бошидан қон оқиб турарди. Унга биринчи ёрдам кўрсатилди.

Қува шаҳридаги коллеж талабаси, ҳали воёга етмаган Э. Фаррух оғир жиноятга қўл урди. У босқинчилик йўли билан жабрдийдага тегишли бўлган, нархи 120 минг сўм турадиган кийимларини ва газнадаги барча пулларни қўлга киритган эди.

Аммо, бир нарса одамни ўйлантириб қўяди. Фаррух оёқ қўйган йўл хато йўл эканлигини тушуниб, қилмишидан пушаймон бўлиб, келгусида яхши инсон бўлармикан? У таълим олаётган ўқув юрти, ўсиб улғаяётган оиласи, маҳалласи бу воқеадан сўнг қандай хулосага келди экан?

Т. ҲУСАНОВ,
Қува тумани ИИБ тергов бўлими терговчиси, милиция капитани.

М. КИМСАНБОВ.

Ҳали балоғатга етмаган ўсмир нега жиноятга қўл уради? Қилмиш учун тайинлаган жазодан у тўғри хулоса чиқариб, йўл қўйган хатосини англаб етадимиз? Биз ана шу каби саволлар билан Оҳангарон тумани ИИБ тергов бўлимаси бошлиғи, милиция подполковниги Саиджон Жумабоевга мурожаат қилдик.

– Болалар руҳияти ўта нозик, – деди суҳбатдошимиз. – Бирок шуни қатъий айтиш мумкинки, у ҳар қандай ҳолатда ҳам оилавий муҳитнинг маъсули, ота-она тарбиясининг натижасидир. Одатда бола серга бўлиб, катталар томонидан назорат сусайганини жуда тез пайқайди. Бундан ўз хоҳиш-истаги йўлида фойдаланади. Бу билан ота-она ўта қаттиққўл, бўлар-бўлмасга тергайверадиган бўлиши керак, деган фикрдан йироқман. Лекин фарзандларининг жиноят йўлига кириб кетиши, ўз тақдирларини барбод этиши ота-онани ўйлантирмаслигидан афсусланиб кетасан, киши.

Ҳаётда юз берган бир воқеани мисол келтирмакчиман. Эргаш ҳали ўн олтига ҳам тўлмаган эди. Тоғаси янги автомашина сотиб олдию, гаражи битмагани сабабли уни опаси Дилбарнинг уйига қўйди. Яп-янги машина Эргашнинг ҳавасини келтирар, у ёққа ўтса, бу ёққа ўтса, хаёлини ўғирларди. "Бир марта ҳайдай", деб онасини ҳоли-жонига қўймади. Дилбар кўнгли бўшлиқ қилиб, ўйдан машинанинг калитини олиб чиқди. Эргаш машинани тўғри серкитнов кўчага ҳайдади. Аммо рулни бошқаролмай йўлни кесиб ўтмоқчи бўлган қизни уриб юборди. Жабрдийда энди ўн саккизга кирган, икки ҳафтадан сўнг тўй белгиланганди. Қиз бевақт оламдан ўтди. Ўғлининг ҳайдовчилик гувоҳномаси йўқлиги, умрида машина рулини ушламаганини она билмаганмиди? Бу фарзандига нисбатан ортиқча меҳрим, ё кўр-кўрона ишончми? Ахир, унга яхшилик ўрнига ёмонлик қилди, ўзганинг ҳам умрига зомин бўлди-ку! Афсуски, буни кеч англади. Эр-

гаш-чи, у қилган ишининг даҳшатини тўлалигича англай билдимиз? Ўзи сингари билиб-билмай жиноят содир этган тенгқурлари орасида буни тушуниб етишига имкон бўлармикан?

– Биз бундай кўнгилсиз ҳодисалар носоғлом оилада воёга етаётган болалар томонидан содир этилади, дейишга ўрганиб қолганмиз...

– Носоғлом муҳит деганда ичкиликбоз ёки банги, шунингдек, қонунни менсимайдиган кишилар яшайдиган оилалар тушунилади. Аслида ота-она ўртасидаги сохта муносабат, ноаҳиллик, камситиш ҳам ана шундай вазиятни келтириб чиқариши мумкин. Фарзанд

БОЛАЛАР РУҲИЯТИ ЎТА НОЗИК

тарбиясини бир-бирларига юклаб, масъулиятдан қочиш, назорат қилмаслик ҳолатлари ҳам оз бўлса-да учраб туради. Келинг, яна далилларга мурожаат қилайлик. Тимофей ва Сергей 16 ёшда. Бирининг отаси автохалокатда ҳалок бўлган, иккинчисини эса отаси ташлаб кетган. Тимофейнинг онаси ичкиликка берилиб, ўғли борлигини унутган бўлса, Сергейнинг онаси ўз шахсий ҳаётини қуриш билан овора. Бу икки ўсмирга 21 ёшли Минур "оталик" қилди. Бирок гараж мақсади йўлида, албатта. Уларни авраб ишончини қозонди, пул ҳам бериб турди. Кейинроқ эса икковини ўғирликка ўргатиб, ўзи четда томошабинлик қилди. Болаларнинг "сенларга ҳеч нарса бўлмайди, бировга хафа қилдириб қўймайман", деган гапларига учиб, уйларга ўғирликка тушишди. Турли уй-рўзгор буюмлари, газ, электр ҳисоблагичлар, газ колонкаларини ўмаришди. Минур эса ўғирлик молларни арзон-гаровга сотиб, болаларга сигарет, сақич ва

Мулоҳаза

компьютер ўйинлари учун арзимас пул бериб, уларни рағбатлантириб турди. Афсуски, оналари жиноят содир этишдан аввал ҳам, тергов қилинаётганларида ҳам уларнинг тақдирини билан қизиқишмади, келажакларини ўйлаб қай-гуринмади. Ҳуқуқбузарлар махсус болалар муассасасига юборилди. Лекин оналари уларни бирон марта йўқлаб боришмади.

– Болаларни тергов қилиш катталарга нисбатан алоҳида таёр-гарлик талаб етадимиз ёки бу жараён анча жўнроқми?

– Албатта, у терговчига алоҳида масъулият юклайди. Аввало, улар ота-онаси ёки ўз қарамоғига олган шахслар, адвокатлар иштирокида сўроқ қилинади. Саволларни эҳтиёткорлик билан бериш, қалбини яралмаслик, ҳатто орномусини бир шиша ароққа алмаштиришга тайёр онасини ёмонламаслик керак. У жамиятга керакли, ўз тақдирини белгилый оладиган, тўғри йўлни танлашга қодир инсон эканлигига ишонч уйғотиш муҳимдир. Баъзан болалар ёлғон гапларни тўқишга ҳаракат қилишади. Аммо барибир бўлган воқеани гапириб берадилар. Бу эҳтимол билдирилган ишончли оқлашга ҳаракат ё алдай олмаслик белгисидир. Яна ким билади, дейсиз. Ахир, улар ёш бўлишса-да, ўзларига яраша виждонлари бор-ку. Зеро, аксарияти ёмон иш қилганини англаб, кеч бўлса-да бундан азият чекади.

Амалда қайта қонунбузарликка йўл қўймай, ҳаётини изга туширган ўсмирлар кўп. Бу атрофдагилар, маҳалла-қўй, болалар билан ишловчи махсус комиссиялар, мутасаддиларнинг масъулияти, саъй-ҳаракатиға боғлиқ. Ҳозирда ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш, уларни қизиқарли тадбирлар, спорт тўғрақларига жалб этиш самарали кечмоқда. Жойларда фаолият юритаётган жамоат тузилмалари, милиция таъинч пунктлари ҳам ана шундай салбий ҳолатларнинг олдини олишда катта аҳамият касб этаяпти.

М. ИБРОҲИМОВА.

САЛОМАТЛИК САҲИФАСИ

ҚУВВАТ
МАНБАИ

Инсон нафақат жамият вакили, балки табиат фарзанди ҳамдир. У атрофини ўраб турган тирок олам билан алоқаларини узса, турли касалликларга мойил бўлиб қолади. Ва, аксинча, табиат билан уйғунликда яшаса, кўплаб дардлардан фориғ бўлади.

Биз югурик замонда яшаймиз. Кўпинча худа-бехудага асабийлашишимизга тўғри келади. Ўз муаммоларимиз билан овора бўлиб, кўп қувват йўқотамиз. Толиқсак, ҳолсизлансак дарҳол дори-дармонлардан нажот излаймиз. Ваҳоланки, баъзан тоза ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олсак, қадрдон еримизда ялангоёқ юрсак, зангори, мусаффо осмонга, тикилсак, зилол сув бўйида бир нафас ўтирсак, қанчалар ором, куч олишимизни хаёлимизга келтирмаймиз. Куйида табиатдан қувват олган айрим кишиларнинг ҳаётий тажрибаларидан мисоллар келтирамиз.

УНИ ОҚ
ҚАЙИН
ДАВОЛАДИ

Аҳрорнинг касби ақлий меҳнат билан боғлиқ. Тез-тез асабийлашишига тўғри келади. Шунинг учун бўлса керак боши оғриб турарди. Сўнгги пайтларда бош оғриғи кучайди. Шунда дарахтларнинг шифобахш хусусиятлари ҳақида ўқиганлари ёдига тушди. Унда кишидан қувват сўрувчи дарахтлар оғриқни ҳам олиши ҳақида ёзилган эди. Бу борада, хусусан, теракнинг хусусиятлари очиқ берилганди.

Фақат бир нарсани ёдда тутиш зарур. Қувват сўрувчи дарахтлар билан меъридан ортиқ "мулоқот" қилиб бўлмайди. Акс ҳолда киши чарчаб қолади. Янаям яхшиси, бундай муолажадан сўнг қувват берувчи (масалан, эман сингари) дарахтлар билан ҳам "мулоқот"га киришиш керак.

Хуллас, бир гал Аҳрор бош оғриғи кучайганда ишхонадан жавоб сўраб, уйига қайтди. Ҳовлиси яқинидаги терак ёнига келди. Дарахтга суяниб, унинг япроқлари сасига қулоқ тутиб, кўзларини юмганча ўн беш дақиқалар турди. Шунда ўзини елкасидан тоғ ағдарилгандай энгил ҳис қилди, бош оғриғи тўхтади.

ЎЗ ДАРАХТИНГИЗНИ
БИЛАСИЗМИ?

● Эман кишига куч-қувват бахш этади, фикрни тиниқлаштиради, артериал қон босимининг пасайишига ёрдам беради.

● Оқ қайин ҳаммага ҳам куч беравермайди. У кишининг фикри ва руҳий ҳолатини "ўқий" олади, яхши одамни ёқтиради.

● Акация одам танламайди. Айниқса, аёлларга мос дарахт. У кишини тетиклаштириб, кайфиятини кўтарди, уйғунлик бағишлайди.

● Қарағай инсоннинг қувватини оширади, ёмон кўзлар кучини қирқади, сиқилишдан келиб чиқадиган хасталикларга даво бўлади.

● Арча кишига йил бўйи куч беради. Унинг ҳиди одамни тетиклаштиради. Арча баргини уйда тутатсангиз, зарарли таъсирларни кеткази.

● Қайрағоч (гужум) ҳаётда қийинчиликларга дуч келган эркакларга мадад беради.

Наташа қиш бўйи қийналиб чиқди. Гап фақат ҳавонинг совуқлигида эмасди. Бир томондан эри билан муносабатлари бузилди. Бу ҳам етмагандек эски дардлари кўзгади. Баҳорга чиқиб бутунлай ҳолдан тойди. Бунини бошлиғи ҳам пайқаб, дам олишни маслаҳат берди. Меҳнат таътилига чиқ-

қач, Наташа қаерда ҳордиқ чиқарсам экан, деб бош қотирди. Қишлоқда бувисидан бир эски уй ўзига мерос бўлиб қолганини эслади. Уч йиллардан буён у томонларга қадам

босмаган экан. Уй қаровсиз бир аҳволда эди. Наташа ҳамма ёқни обдон тозалади, супуриб-сидирди. Қўниқўшлар ҳам ёрдам беришди. Биров мураббо олиб чиққан, бошқаси хўжалик юритиш бўйича маслаҳат берган.

Томорқадаги дарахтлар энди гулини тўкиб, мева тугаётган палла эди. Кишини маст қилувчи тоза ҳаво. Ўтўланлар тиззага уради. Қишлоқ табиати гўё уни кутиб олиш учун атайлаб ясангандай.

Наташа уй юмушларини тугатгач, чўмилгани қўл бўйига борди. Кроссовкасини ечиб ялангоёқ юриши билан аъзои бадани яйраб кетди. Ер гўё вужудини эзаётган бутун губорларни, оғирликларни, юкларни сўриб олаётгандай

эди. У табиат қўйнига сингиб бораётганини ҳис қилгани сайин энгил тортарди.

Шундан кейин Наташа таътил давомида пойафзалини бор-йўғи икки-уч марта кийди, холос. Ҳатто майда-чуйда харид қилгани қишлоқ дўконига ҳам оёқяланг борарди. Айниқса, эрта тонгда шудрингли майсазорда ялангоёқ юриш унга ёқиб қолди. Бир пайтлар болалигида бувиси билан ҳар куни саҳарлаб туриб қўлгача оёқяланг борганларини эслади. Улар муздай сувда чўмилиб, қушдай энгил бўлиб уйга қайтишарди. Буви си шабнам кўп дардларга, ҳатто бепуштлиқка ҳам даво бўлишини айттарди.

Айнан қишлоқда Наташа шу пайтгача ўзига қуёш, шамол ва

ер қуввати етишмаганини англаб етди. Томорқада куймалашиб юришдан ҳам бир олам завқ, роҳат олди. Тўғри, ишлаб чарчарди. Лекин бу чарчоқ ҳамма муаммоларни унутишга ёрдам беради. Ҳа, бекорга она-ер дейишмайди-да. Қадрдон заминимиз она янглиғ ҳар қандай қийин дамда бизга кўмак беради, фақат уни севиш, ардоқлаш керак.

Айрим одамлар бежиз томорқада ишлашни яхши кўришмайди. Меҳнати уларга нафақат фойда келтиради, балки завқ-шавқ, куч-қувват бағишлайди.

Ҳақиқатан ҳам Наташа меҳнат таътили тугаб, ишга чиққанида кўпчилик ҳамкасблари аввалига уни танишмади. Чунки ранги тиниқлашиб, ўзи тетиклашган эди. Буларнинг барчаси она замин, зилол сув, бобо қуёш, тоза ҳаво, хуллас, кўхна табиат туфайли эди.

КЎЗИНГИЗ
ҚИЗАРАДИМИ?

Вақти-вақти билан кўзингиз қизариб турса, бундан кўрқиб кетманг. Бу ташқи ноқулай, зарарли таъсирларга қаршилиқ қобилятининг намоён бўлишидир. Яхшиси, олдинроқ нима бўлганини эсланг. Кескин

эгилганмидингиз? Оғир юк кўтарганмидингиз? Балки артериал қон босимингиз кўтарилиб кетгандир? Бунинг натижасида кўзингизнинг оқидаги майда қон томири узилиб кетган бўлиши мумкин.

Бир-икки кундан кейин кўзингиз бутунлай қизариб кетса-ю, оғримаса, қичимаса, бу хавfli эмас, қисқа кунларда ўтиб кетади. Аммо мазкур ҳолат тез-тез такрорланиб турса, шифокорга муурожаат қилинг. Терапевт артериал қон босимингизни текшириб, қон томирлари деворларини мустаҳкамловчи муолажа тайинлайди. Офтальмолог эса бошқа сабабларни аниқлайди.

БЎЙИН НЕГА ОҒРИЙДИ?

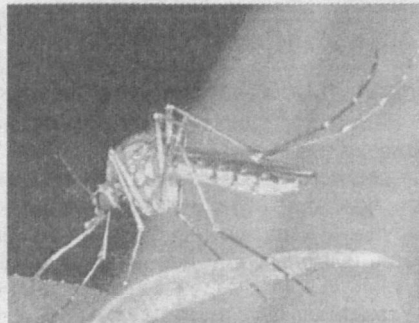
Кекса кишиларнинг, баъзи ёшларнинг ҳам вақти-вақти билан бўйни оғриб туриши мумкин. Бунга артрит ёки ревматизм (бод) касалликлари сабаб бўлади.

Артрит оддий қилиб айтганда бўғинларнинг шамоллашидир. Ревматизмда бўғинлардан ташқари мушаклар ҳам ачишиб оғрийди. Ёшларда мушаклар ва пайларнинг толиқиши бунга сабаб бўлади. Кексаларда эса ёш ўтган сайин умуртқа поғонаси бўғинлари ишқаланиши қийинлашади. Содда, осон бажариладиган машқлар, энгил уқалаш дардингизни энгиллаштиради.

АРИ, МЕНДАН НАРИ!

Ёз авжига чиқяпти. Энди баъзан кишини чивин чақиши, ари талаш мумкин. Аммо чақишдан чақишнинг фарқи бор экан. Масалан, асалари ёки қовоқари ўз инини ҳимоя қилаётиб, кучли заҳар ажратади. Демакки, чаққанида қаттиқ оғрийди. Кишининг эти шишиб, аллергия кўзгаши, нафас сиқилиши ҳам мумкин. Шунинг учун ари чаққан жойга дарҳол совуқ компресс қилиш ёки муз парчаси қўйиш керак. Гистаминга қарши дори-дармонлар, кўп суюқлик ичишнинг ҳам нафи тегади.

Чивинлар учун эса одам қони озиқ-овқатдир. Шунинг учун улар билдирмасдан, сездирмай чақишга ҳаракат қилишади. Аммо баъзан уларнинг сўлаги таркибидаги моддалар кишида кучсиз аллергия кўзгаши мумкин. Бундай ҳолатда ош содаси эритмасига пахта ботириб 15-20 дақиқа қўйсангиз нафи тегади. Мабодо аллергияга мойил бўлсангиз, гистаминга қарши дори қабул қилинг.

ОНА ТАБИАТ

Турмуш чорраҳаларида

Замира бўлар-бўлмаста толедан нолийверадиган аёл эмас. Гарчи кўрган-кечирганлари бутун бир дoston қилишга арзигулик бўлса ҳам. Онаси эрта вафот этди. Ўн икки-ўн уч ёшлардаги қизча айни болаликнинг беғубор палласида "ўғайлик"нинг жабр-ситамларини бошдан кечиршига тўғри келди.

Оғир айрилиққа йил тўлмасдан хонадонларига бегона аёлнинг, яна денг жимитдек шумтакасини эргаштириб кириб келиши Замиранинг шундай ҳам нураб ётган қалбини алғов-далғов қилиб юборди. Ўғай она – Наима қизчани ўз фарзанди Қодир каби тенг кўрмади. Бошида отаси Карим ака адолат тарозисини тенглаштиришга кўп ва хўп уринди. "Қиз бола бировнинг хасми, турмушга берсам, бу кўрганларини унутди, ўзи билан ўзи овора бўлиб қолади", деб ўзига таскин берарди. Замира эса ўғай онанинг жабр-зулми ҳақида бировга чурқ этиб оғиз очмасди. Бунга Наима йўл қўймасди. Ўғай она бегоналар олдида хўжакўрсинга уни ялаб-юлқалар, сохта меҳрибонлик кўрсатарди. Кечалари Замира ўксиб-ўксиб йиғлаганча ухлаб қолар, бундай ситамли кунларда у онажониси билан қандай бахтли бўлиши мумкинлиги ҳақида ўй сурарди. Унинг дардларини дугонаси Зилолагина эшитарди. У бир кун келиб бахтли бўлишига жуда-жуда ишонади. Фақат бу бахт қаёқдан, қандай келишини билмасди, холос. Шунга қарамай ўша ёруғ кунлар умиди билан яшарди.

Ўғай акаси Қодир яхши эди-ю, бироқ онасининг ёнида айнирди. Наима уйда бўлмаган вақтлар иккиси бип-бинойидек гаплашар, ишлашар, ўйнашарди. Онасининг бунга нега гайирлиги келаркин, тушуниш қийин. Ахир, уларнинг ўзаро меҳрибонлигидан, ака-сингилдек ҳурмат-иззатидан қувониши керак-ку, аслида. Йўқ, қандайдир баҳона топиб акани сингилга қарши қайрамаса тура олмайди. Иккисини уриштириб қўйгандагина жони ором олади. Дадасига айтиб ҳам ҳимоя топмаган Замира етимлик, ёлғизликдан қалби чўкиб, мунгайиб қолаверди. Зотан, она-бола ҳаммаша ҳақ, у эса ёлғончи, жанжалкаш ва тухматчига чиқариларди. Отаси кап-катта одам, нега ҳадеб уларнинг гапига ишонади, қизик. Бирор марта қизини ёнига олиб бу

ҳақда бафуржа сўраб-суриштирмайди, унинг дилидагини эшитмайди. Нега "қизинг ёлғончи" урушқоқ, ишқоқмас", деса ишонади?! Нега, нега?! Нега онаси ўз ўғлини доимо ҳимоя қилади-ю, отанинг бунга кучи етмайди?! "Онангга ўхшамай ўлгур", деб қарғаганини кўп марта эшитган бўлса-да, ўзини эшитмаган

дек, турмушнинг кемтигини тўлдириш қийин экан. Уч хонанинг ҳаммаси пол ўрнига тупроқ. Палос тагидаги чангни артавериб, тинкаси қуриган Замира ҳеч бўлмаса битта хонани тахта пол қилиш ниятида эрининг ҳолижонига қўймасди. У бўлса тўрт фарзандини еб-ичириши, уст-бошидан орттира олмаётганини рўқач қилиб, бу ишни ортга сураётганди. Эрига ҳам қийин. Уйим-жойим, деб тиними йўқ. Отасининг уйда неча йилдан бери уч хонага етгудек тахталар ётибди. Агар ана шуларни ишлатиб турса-чи... Кейинроқ ўрнига ўрин олиб беришарди. Ахир, бу тахталар раҳматли онаси

қайтаришимизга кўнишса олганимиз маъқул. Фақат беминнат бўлсин.

– Менимча, Қодир акамга ҳали-бери иморат солишмайди. Уйимиз унга қоладику шундоқ ҳам, – деди ишонч билан Замира. – Турмушга чиққан қизлар ота онасининг уйдан ҳали у, ҳали бу нарсани ташмалайди. Мен қиз бўлиб нинадек нарса олмамман-а! Қарзга бериб туришса омон бўлсак узармиз.

У эртага тахталарни олиб келишига ишонч билан ўрнига ётди. Эри қўшни тракторчидан тахта келтириб беришини илтимос қилиб, ишга жўнади. Замира икки карра овора бўлмаслик учун бир

Ундан ризолик ололмаслигини билгач, Замира индамай тахталарни орттира бошлади. Ўғай она жаврай-жаврай уйга кириб кетди. Остонада Қодир пайдо бўлганда Наиманинг алами босилмаган эди. Ўғилнинг айни вақтида келгани унга жуда кўл келди.

– Мен сенга доимо етим етимлигини қилади, бу қизнинг нияти ёмон дердим. Ҳамиша унинг ёнини олиб, оғзимни ёпиб келардинг. Тахталарга тегма, акангга участка соламиз, уйлантирамиз, деб ҳар қанча ялинмай, "бу юришида унга ким ҳам тегарди", деб сенинг устингдан кулгани етмагандек, тахталарни ҳам ортиб олиб кетди.

У яна бир қанча ёлғоняшиқ гапларни қалаштириб ташлади. Иззат-нафсига тегадиган сўзларни эшитган Қодир ғазаб отига минди. У жаҳл устида ошхонага югуриб кирди-да катта ошпичоқни олди. Наима унинг нима қилмоқчи эканлигига эътибор бермай, ҳамон жаврарди. Қодир сингисиникига йўл олди. Ҳовлида ўйнаб ўтирган жиянларига қайрилиб ҳам қарамай, Замирани қидира бошлади. У ичкари хоналарнинг бирида эди. Қодирнинг важоҳати кўрқинчли бўлиб, сингил кўрқанидан тили айланмай қолди. У эса "менми ҳали ҳезалак, менми ҳали хотинчалиш", дея унинг дуч келган жойига пичоқ санчаверди. Даҳшатли чинқириқни эшитиб хонага югуриб кирган болалар тоғасининг ваҳшийлигидан дод солиб йиғлай бошлади. Кўп ўтмай кўни-кўшнлар чиқишди. Катталар Қодирни маҳкам ушлаб, сингилдан ажратишганда Замирага ёрдам беришнинг ҳождати қолмаганди. Маълум бўлишича, у сингисининг ўн саккиз жойига пичоқ санчишга улгурган экан. Қотилни шу ернинг ўзида кишанлаб, олиб кетишди.

Бир неча ой ўтиб маҳаллада бир хотин пайдо бўлди. Оёқяланг, сочлари оппоқ, тўзғиган, кимни кўрса: "Тахта олинг, текин, ола қолинг! Фақат ўғлимни қайтаринг! Олинг, текин..." деб кўлидаги ёғоч парчасини ўтган-кетганларга тутарди...

М. ИБРАГИМОВА.

ЖАБР

га олади. Ёки онамнинг ўлганидан хурсандмикан?.. Ҳа, у билади отасининг атайлаб у ёқ бу ёқда санқиб уйга кечкурун кириб келишини. Қизи эмас, қулоғининг тинчини ўйлаб шундай қилади.

Ўғай онанинг неча марта "Сиз яхши бўлганингизда хотинингиз ўлиб кетармиди?! Мен сизга Ҳалима эмасман!" деб отаси билан уришганини эшитган. Демак, ойижонисини дадаси ўлдирган экан-да!

Шундай изтиробли ўйлар, аламли дамлар кунларни ойларга, ойларни йилларга улаб борарди. Бир куни қўшни маҳалладан совчи келди. Ота кўп ўйлаб ўтирмай тезда уни узатиб юборди. Замира севмади, севилмади-ям. Ўғай она, ўғай ақанинг хархашаси, хурмача қилиқлари фикрини банд этиб, бу ҳақда ўйлаб ҳам кўрмабди, қаранг! Совчилар келганда эса унинг сабр косаси тўлган, бу дўзах, бу ялмоғиздан қутулишнинг ягона йўли шу эди унинг назарида. Умр йўлдоши бахтига фаросатли, меҳрибон чиқди. Турмуши яхши, иккинчи фарзанди туғилгач, уй-жой қилиб, кўчиб чиқишди. Қурилиши чала бўлса-да, тинч-тотув яшашарди. Яна икки фарзанд янги ҳовлида туғилди.

"Рўзгор – гор" деганлари

ҳаётлигида олинган эмасми-ди. Унинг ҳам ўзи туғилиб ўсган уйдан бирор нарса олишга ҳаққи бор-ку. Ўша ялмоғизнинг тил-жағини очмаслик учун қачонгача ўзини қийнайди.

Замира бу ҳақда эрига маслаҳат солди.

– Уйингдагилар рози бўлишармикин? Агар бўлиб-бўлиб

йўла тракторни ҳам олиб боришни маъқул кўрди.

Замирани кўрган Наиманинг ранги-рўйи ўзгарди. Унинг мақсадини билгач:

– Ҳа, онанг қизим уй солганда ишлатади, деб олиб қўйган. Етмаганига хоналардагини ҳам ол, – деди чаёндек қақиб. – Эшик, роминг борми, ишқилиб...

Тошкент вилояти ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби Тошкент тумани ИИБ ҲООБ вояга етмаганлар ва ёшлар орасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш гуруҳи инспектори, милиция катта лейтенанти **Жамолiddин ЮСУПОВ**нинг фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига ҳамдардлик билдирадилар.

Сурхондарё вилояти ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби бошқарма ТБ катта терговчиси, милиция майори А. Ашуровга акаси **Исмоил АШУРОВ**нинг бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилдилар.

Ўзбекистон Республикаси ИИБ ЖИЭББ тизимидаги муассаса раҳбарияти ва шахсий таркиби муассаса махсус бўлими бошлиғи, ички хизмат капитани Р. Ҳабибулинага ўғли **Гумар ҲАБИБУЛИН**нинг бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилдилар.

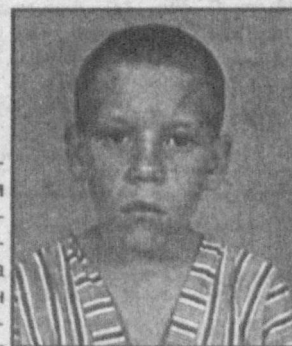
БОЛАНИНГ ЯҚИНЛАРИ БОРМИ?

Жиззах вилояти ИИБ вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига 2004 йил 15 май куни Жиззах шаҳридаги "Олмазор" дехқон бозори ҳудудида қаровсиз қолдирилган, 9-10 ёшлардаги бола келтирилган. У ўзини **Вова Денисов** деб таништирган. Сўзларига қараганда Бобур номли мактабнинг 3-синфида таълим олади, уйдан чиқиб кетиб, автобусда Жиззах шаҳрига келиб қолган. Отасининг исми Олимбек, онасиники эса Гулчехра эканлигини айтган. Турар жойи ва яқинлари ҳақида бошқа маълумот беролмаган. Кўринишидан рус миллатига ўхшаб кетса-да, ўзбек тилида гапирди.

Асосий белгилари: бўйи 110 см., юзи чўзинчоқ, сочи сарғиш, бурни ва унинг атрофида сепкил, бўйни, кўкраги ва елкасининг маълум қисмида холи бор.

Кийимлари: эгнига янги узун кўк кўйлак, қора шим, оёғига оқ кросовка кийган.

Боланинг ота-онаси ёки яқинлари Жиззах вилояти ИИБ ВЕИХЕКМга муурожаат этишларини сўраймиз.

Тил — миллатимиз бойлиги

Миллий тилни йўқотмак миллатнинг руҳини йўқотмакдур”.

Абдулла АВЛОНИЙ.

Ҳадемай “Давлат тили ҳақида”ги Қонуннинг қабул қилинганига ўн беш йил тўлади. Тилимизга давлат мақомининг берилиши давр тақозоси, десак хато бўлмайди. Мустақиллик шарофати билан тилимиз қадр топди, унинг нуфузи ошди. Албатта, тилимизга бўлган бу эътибор қалбда ифтихор туйғусини уйғотади. Ахир, гурурланмай бўладими?! Тил мавқеи — эл мавқеи ҳам-да.

ТИЛ МАВҚЕИ — ЭЛ МАВҚЕИ

Навоий вилояти ИИБ-да “Давлат тили ҳақида”ги Қонуннинг бажарилиши билан боғлиқ тадбирлар ҳақида бошқарма бошлигининг ўринбосари, милиция полковниги К. Раҳматов куйидагиларга тўхталиб ўтди:

— Тил-миллат қиёфаси, дейдилар. Қадим аждодларимиздан мерос она тилимизни эъозлаш, асраб-авайлаб келгуси авлодларга етказиш замондошларимизнинг бурчи деб биламан. Сир эмаски, кўп йиллар давомида барча соҳалар каби ички ишлар идораларида ҳам рус тилида иш юритиб келинди. Натижада аксарият ходимларимиз соф ўзбек тилида иш қозғаларини расмийлаштириш, ёзишида қийналишарди. Бу камчиликларни бартараф этиш ҳамда Ўзбекистон Республикасининг “Давлат

тили ҳақида”ги ва “Ўзбекистон Республикаси лотин ёзувиге асосланган ўзбек алифбосини жорий этиш тўғрисида”ги қонунларнинг ижросини таъминлаш мақсадида бошқарма ҳузурида махсус комиссия тузилиб, амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар белгилаб олинди. Лотин ёзувиге асосланган ўзбек алифбосини ўрганиш ҳамда русийзабон ходимларга ўзбек тилини ўргатиш бўйича курслар ташкил қилинди. Дарслар етук мутахассис кадрлар томонидан олиб борилди. Эндиликда буйруқ ва қўлланмалар, идоралараро ёзишмалар, маърузалар матни — ҳаммаси давлат тилида тайёрланяпти. Ички ишлар идоралари биноларидаги пешлавҳалар, турли шиор ва эслатмаларнинг давлат тилида ёзилишига алоҳида эътибор қаратилаяпти.

Кези келганда эътироф этиш жоизки, ҳали бу борада амалга оширилиши лозим бўлган ишларимиз талайгина. Ўн беш йил оз фурсат эмас. Бу даврда инсон бир эмас, бир неча тилни чуқур ўрганиб олиши мумкин. Аммо ҳамон кўча-кўйда, жамоат жойларида турли эълон ва рекламаларнинг рус тилида ёхуд лотин алифбосида бузиб, хато ёзилганига кўзимиз тушади. Йиллар давомида кадрсизланиб, муомаладан чиқиб қолган сўзларимизни қайта тиклаш, тилимизга меҳр-муҳаббат уйғотиш, “Давлат тили ҳақида”ги Қонуннинг моҳиятини ходимларимиз, айтиқса, ёшлар онгига чуқур сингдириш зарур. Токи она тилимизнинг улуғлигини, бой эканлигини шу замин, шу юртда яшаётган ҳар бир фуқаро ҳис қилсин.

Нигора РАҲИМОВА.

Сиз кутган учрашув

«ТУРОН ЮЛДУЗЛАРИ»
ХИЗМАТГА ШАЙ

Бугунги суҳбатдошимиз — Ўзбекистон Республикаси ИИБ Ички кўшинлар Бош бошқармаси қошидаги “Турон юлдузлари” ашула ва рақс ансамбли бадий раҳбари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, бастакор ва созанда, подполковник Исмоилжон Фуломов.

— Исмоилжон, яқинда, аниқроғи, 31 май куни республика ИИБ “Жар” спорт-соғломлаштириш мажмуида ўтказилган “Футбол-шоу”нинг муассисларидан бири айнан “Турон юлдузлари” ансамбли бўлди. Айтингчи, ушбу хайрия тадбиридан тушган маблағ қандай мақсадлар учун сарфланди?

— “Футбол-шоу”дан кейин халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган дастур ҳам айнан шу мажмуада ташкил этилди. Ушбу тадбирларга асосан, ички ишлар идоралари ходимлари, хизмат бурчини бажариш чоғида ногирон ёки ҳалок бўлган ходимларнинг оила аъзолари, пойтахтимиздаги мактаб-интернатлар, Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари, фахрийлар тақлиф этилдилар. Улардан тушган маблағ эса тизимдаги моддий ёрдамга муҳтожлар, шунингдек, Зангиота туманида яшовчи болалар учун ўйингоҳ қурилишига сарфланди.

— Бугунги кунда жамоа, асосан, кимлардан иборат?

— Гуруҳимиз 1992 йилда ташкил топган. Унинг шаклланишида республикада хизмат кўрсатган артист, полковник Икромжон Бўроновнинг хизмати катта бўлган. Жамоамизда Ўзбекистон халқ артистлари А. Исмоилов, Н. Ҳайдаров, республикада хизмат кўрсатган артистлар А. Муллахонов, Т. Азизов, А. Фаниев, Р. Комилов, Т. Азизова, А. Олимов, А. Абдурашидов,

М. Холмедов кабилар фаолият кўрсатишган. Уларнинг кўпчилиги ҳозиргача “Турон юлдузлари”нинг етакчи санъаткорлари ҳисобланади. Кейинчалик жамоамизга В. Шамшиев, Ш. Исроилов, Ж. Отажонов, О. Эшонхўжаева, К. Мирсолиев, Д.Бойхонов, Ф. Жуманиёзова каби кўплаб ёшлар қўшилдилар. Улар орасида ички ишлар идораларида хизмат қилаётганлари ҳам бор.

— Хорижий юртларда ҳам бўлганмисизлар?

— Албатта. Бир гуруҳ санъаткорларимиз 1998 йилда Америка, Франциянинг қатор шаҳарлари, ҳарбий қисмлар ва болалар уйларида концертлар намойиш этишган. Бундан ташқари, кўшни давлатларда ҳам бўлганмиз.

— Сафингизга ёшларни қабул қилиш тартиби қандай? Уларга ҳарбий унвон ҳам бериладими?

— Ёш санъаткорлар бастакор, кўшиқчи ва бошқа масъул ходимлардан иборат бадий кенгаш синовидан ўтадилар. Кенгаш аъзолари лозим топишсагина гуруҳимизга қўшилишади. Уларга, табиийки, хизматига қараб, унвон ҳам берилди. Масалан, ёшлардан Зокиржон Тўйчиевнинг унвони сержант. Офицер деган шарафли номга эга санъаткорларимиз ҳам бор.

— Ўзингиз ҳам кўшиқ ижро этасизми? Сиз басталаган куй, кўшиқларни асосан кимлар ижро этишади?

— Санъаткорлардан Р. Комилов, Т. Азизова, А. Олимов, З. Тўйчиев, “Садаф”, “Ар-Рашид” гуруҳлари кўпроқ мен басталаган куй, кўшиқларни ижро этишади. Ўзим илк бор 1974 йилда мумтоз, лирик кўшиқлар ижроси сифатида саҳнага чиққанман. Ҳозирда асосан шогирдларимга кўшиқ ўргатаман.

— Режаларингиз қандай?

— Аввало, халқимиз осойишталиги йўлида ҳар қандай машаққатларни енгиб, сидқидилдан хизмат қилаётган ички ишлар ходимлари, аскарларимиз кўнгилдагидек дам олишлари учун янги концерт дастурлари тайёрлаб, инъом этиш ниятидамиз. Қолаверса, жамоамиздаги ёш санъаткорлар репертуарини мазмуни кўшиқлар билан бойитишимиз, уларнинг катта саҳнадаги ижодини янада кучайтиришимиз зарур. Бундан ташқари, Тошкентдаги Маданият, Санъат институтлари, Консерваторияни битириб, ҳарбий хизматга келган йигитлардан ташкил топган “Аскарлар гуруҳи” жамоасини янада шакллантириш режамиз бор. Ниятлар, орзулар кам эмас. Мақсадимиз элга хизмат қилиш экан, бу орзу-ниятлар ижобати йўлида тинмай меҳнат қилаверамиз.

Суҳбатдош Шаҳзода ХУДОЙБЕРДИЕВА.

Суратда: хорижликлар эътиборини қозongan “Турон юлдузлари” ансамбли жамоасига диплом ва совғалар топширилмоқда.

КРИПТОГРАММА					1. Чустий достони. 2. Шифобахш чўлгнечи. 3. Қасам. 4. Америка жау-бидаги давлат. 5. Узок ўтмиш. 6. ... Фарғоний. 7. “Юлдузлар тулар” қаҳ-рамоний. 8. Чевар асоби. 9. Немис адиби. 10. Танга босиб чиқариш. 11. Тартиш - билгиш. 12. Олтин. 13. Электрон лампа. 14. Европадаги пойтах. 15. Асорат. 16. Саҳия асари. 17. Фасл. 18. Фикр бағни рағзи. 19. Дирк майдони. 20. Парранда жинси.
2	11	6	-		
5	1	9	8	4	
3		7		10	
11	5	1	9	.	
1. Жараёнларни автоматик бошқариш тизими фани.					
2. “Нефтчи” футболчиси. 3. Истак.					
4. Вақт ўлчови. 5. Атоқли грузин шоири.					
6. Кимёвий модда, металл. 7. Тансиқ таом.					
8. Жануб меваси. 9. Тугма тури.					
10. Биячилик маҳсули. 11. Дон ҳосили чиқити.					
12. Сура қисми. 13. Ёқил-ги тури. 14. Дарахт.					
15. Бадий асарининг ҳар бир тури. 16. Халқ кўшиғи.					
17. Миллий таом. 18. Қотишма металл.					

Ф. ОРИПОВ тузди.

ИТАЛЬЯНЧА КРОССВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

Энига: 1. Роналдо. 2. Эзон. 3. Етти. 4. Сой. 5. Рама. 6. Чу. 7. Довот. 8. Имо. 9. Ио. 10. Анкара. 11. Спорт. 12. Тик. 13. Ука. 14. Ара. 15. Умид. 16. Ўш. 17. Ором. 18. Оби. 19. Куч. 20. Ни. 21. Ёз. 22. Зеб.

Бўйига: 1. Регистон. 2. Отчопар. 3. Тумор. 4. “Аида”. 5. Рамз. 6. Соатсоз. 7. Дов. 8. Туб. 9. Ой. 10. Оқим. 11. Эртақ. 12. Икс. 13. Заир. 14. Удум. 15. Омма. 16. Кўча. 17. Паола. 18. Шоҳ.

КРИПТОГРАММА

Меҳр — умр лаззати. (Хикмат).

ЎЗБЕКISTON
RESPUBLIKASI IIV
BIRLASHGAN
TAHRIRIYATI

MANZILIMIZ:
700029,
Toshkent,
Yunus Rajabiy ko'chasi, 1

Bosh muharrir
Shuhrat MURODOV

Bosh muharrir
o'rinbosari
Erkin
SATTOROV
Mas'ul kotib
Rahmatilla
BERDIYEV

Navbatchi
Qobiljon
SHOKIROV
Sahifalovchi
Zokir
BOLTAYEV

TELEFONLAR:

Bosh muharrir
o'rinbosari 139-75-69.
Kotibiyat 139-73-88.
muxbirlar bo'limi
139-77-23, 59-27-15.
Buxgalter 139-75-37.
Faks 132-05-51.

E-mail:
urmysd@globalnet.uz

Tahririyat hisob raqami
20210000700447980001,
MFO 00421.

«Ipak yo'li» aksiyadorlik
investitsiyaviy tijorat
bankining Mirzo
Ulug'bek bo'limi.

GAZETA O'ZBEKISTON MATBUOT VA AXBOROT
AGENTLIGIDA 007 RAQAM BILAN RO'YXATGA OLINGAN

Buyurtma J-000304.
Bosilish — ofset usulida.

● Ko'chirib bosishda «Postda» dan
olinganligini ko'rsatish shart

● Muallifning mulohazasi tahririyat
fikriga mos tushmasligi mumkin.
Maqolada keltirilgan misollar,
raqamlar, ma'lumotlarning aniqligi
uchun mualliflar javobgardirlar.

● Qo'lyozmalar tahlil qilinmaydi
va qaytarilmaydi.

Obuna raqamlari:
Yalqa tartibda — 180
Tashkilotlar uchun — 366

Gazeta haftaning payshanba
kunlari chiqadi.

Bosishga topshirish vaqti — 20.00.
Bosishga topshirildi — 20.00.

Toshkent matbaa
kombinatida chop etildi.

Korxonada manzili:
Alisher Navoiy ko'chasi 30-uy.

Ⓜ — Internet va xorijiy
matbuot vositalari asosida
tayyorlandi.